

AKTYWNA

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA

2024/2025

Kolejny rok nauczania
**przedmiotu biznes
i zarządzanie**

str. 17

Rok 2024
ustanowiony
przez Senat RP
**ROKIEM EDUKACJI
EKONOMICZNEJ**

Rok Edukacji
Ekonomicznej

str. 10

**Krajowa Strategia
Edukacji Finansowej**

str. 12

**Regionalne Forum
Roku Edukacji
Ekonomicznej.**
Impulsy
Edukacyjne 2024

str. 19

**Projekty i Programy
edukacji ekonomicznej**

Organizatorzy Roku Edukacji Ekonomicznej 2024

Rok Edukacji
Ekonomicznej
ustanowiono
uchwałą Senatu RP

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Partner
Strategiczny

Dofinansowano ze środków
Funduszu Edukacji Finansowej,
którego dysponentem
jest Minister Finansów

Ministerstwo
Finansów

✕ Inicjatorzy Roku Edukacji Ekonomicznej 2024

▶ Czepczyński Family Foundation

WWW.CFF.EDU.PL

Czepczyński Family Foundation od 2019 r. uczy, wspiera i pomaga dzieciom lepiej rozumieć świat. Poprzez autorskie projekty, fundacja rozmawia z dziećmi o ekonomii, aby w dorosłym życiu mogły lepiej radzić sobie z finansowymi wyzwaniami, a także pokazuje na czym polega empatia, aby dorastając nie straciły wrażliwości i zrozumienia. Zespół CFF budują metodycy nauczyciele, pracownicy nauki i wykładowcy, specjaliści ds. biznesu i marketingu. Wspólnie tworzą narzędzia i programy wspierające przyszłość dzieci w Polsce i poza jej granicami. Czołowymi projektami CFF są „ABC Ekonomii” (edukacja finansowa) oraz „ABC Empatii” (ed. włączająca) skierowane do dzieci w wieku 5-10 lat. Bazą projektów są książki dla dzieci oraz materiały dydaktyczne dla nauczycieli (karty pracy, scenariusze zajęć, szkolenia online). Projekty CFF są obecne w ponad 3100 placówkach oświatowych w Polsce oraz 56 państwach na świecie.

▶ Warszawski Instytut Bankowości

WWW.WIB.ORG.PL

Warszawski Instytut Bankowości jest fundacją o 30 letnim doświadczeniu pracy w obszarach: edukacji ekonomicznej, szkolenia przedstawicieli sektora finansowego, a także badania i analizy panującej rzeczywistości. Jednym z kluczowych obszarów działalności WIB jest szeroko rozumiana edukacja finansowa. Finanse osobiste, oszczędzanie, kredyty i pożyczki, cyberbezpieczeństwo, przedsiębiorczość czy inwestowanie – to elementy, których znajomość pozwala bezpiecznie funkcjonować w nowoczesnym społeczeństwie. WIB swoją aktywność, w tym zakresie rozpoczęła w 2012 r. od uruchomienia dwóch projektów – Projektu BAKCYL dla dzieci i młodzieży oraz Ligi Akademickiej FinSim (d. Banrisk) dla studentów. Od 2016 r. Fundacja realizuje jeden z największych programów edukacji finansowej w Europie – Program „Bankowcy dla Edukacji”, którego celem jest popularyzacja wśród uczniów, studentów i seniorów podstaw praktycznej wiedzy finansowej. Dziś, działalność edukacyjna WIB to kilkanaście projektów, zróżnicowanych pod kątem grup odbiorców, form i częstotliwości realizacji. Łącznie uczestniczy w nich ponad 800 podmiotów – od instytucji publicznych, JST, banków i innych instytucji sektora finansowego, przez uczelnie i szkoły, po organizacje pozarządowe i media.

▶ Związek Harcerstwa Polskiego

WWW.ZHP.PL

Związek Harcerstwa Polskiego to największa w Polsce organizacja młodzieżowa, która zrzesza ponad 105 000 członków. Od ponad 100 lat ZHP wspiera rozwój dzieci i młodzieży, kształtuje proaktywną postawę oraz umożliwia zdobycie kompetencji niezbędnych w dorosłym życiu. Edukacja ekonomiczna stanowi istotny element w programie wspierania i stawiania wyzwań przed wychowankami ZHP. Prowadzone są działania, które odzwiercudniają młodym trudny obszar finansów i ekonomii oraz sprawiają, że uczą się oni świadomie podejmować decyzje w tych obszarach. To, co wyróżnia ZHP, to fakt, że nie tylko uczy w działaniu, ale także odwołuje się do harcerskich wartości. Jeden z punktów Prawa Harcerskiego dotyczy bezpośrednio finansów – „Harcerz jest oszczędny i ofiarny”. Dzięki poruszaniu tematu nie tylko finansów, ale także etyki, społecznej odpowiedzialności czy partycypacji, harcerstwo stale odpowiada na potrzeby młodych ludzi wynikające ze zmieniającego się świata.

▶ Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

WWW.PTE.PL

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE) jest niezależnym, profesjonalnym, ogólnopolskim stowarzyszeniem ekonomistów. Głównym celem statutowym PTE jest upowszechnianie wiedzy ekonomicznej oraz prowadzenie działalności opiniotwórczej na tematy społeczno-gospodarcze. PTE organizuje od 1987 r. Olimpiadę Wiedzy Ekonomicznej (OWE) dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, pogłębiając edukację ekonomiczną i wspierając rozwój uczniów szczególnie uzdolnionych. W 37. edycjach OWE wzięło udział 335 tys. uczniów, a do XXXVI OWE zgłosiło się ok. 7 tys. uczniów z 600 szkół. PTE organizuje Kongresy Ekonomistów Polskich, konferencje i seminaria naukowe oraz przyznaje doroczne nagrody im. Edwarda Lipińskiego za najlepszą książkę w dziedzinie nauk ekonomicznych oraz nagrody za najlepsze podręczniki w zakresie ekonomii. PTE wydaje publikacje naukowe w serii: „Nobliści z ekonomii”, „Społeczna Gospodarka Rynkowa” i czasopisma naukowe: „Ekonomista”, „Biuletyn PTE”, prowadzi także działalność konsultacyjno-doradczą, szkoleniową oraz ekspercką.

▶ Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości

WWW.JUNIOR.ORG.PL

Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości to organizacja pozarządowa, której celem jest przygotowanie dzieci i młodzieży do życia w warunkach gospodarki rynkowej oraz umożliwienie im zdobycia wiedzy i umiejętności ułatwiających realizację planów zawodowych. Co roku w tych działaniach uczestniczy około 200 tysięcy uczniów. Fundacja działa w ramach Junior Achievement Worldwide, najstarszej na świecie organizacji zajmującej się edukacją ekonomiczną młodzieży. W 2024 roku sieć Junior Achievement Worldwide otrzymała po raz trzeci nominację do Pokojowej Nagrody Nobla. Głównymi wartościami, jakimi kieruje się Fundacja są wiara w nieograniczony potencjał młodzieży i działanie na rzecz edukacji poprzez praktykę. Dlatego też wszystkie programy pozwalają na zdobycie rzetelnej i realnej wiedzy, uzyskiwanej bezpośrednio od praktyków i przedstawicieli świata biznesu. Co roku Honorowy Patronat nad poszczególnymi programami obejmuje Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

▶ Fundacja GPW

WWW.GPW.PL/FUNDACJA-GPW

Misją Fundacji GPW jest kształtowanie nawyku długoterminowego oszczędzania i inwestowania na rynkach GPW. Chcemy, aby dzięki naszym działaniom więcej Polaków zdobywało podstawy edukacji finansowej i poznawało mechanizmy inwestowania przy wykorzystaniu możliwości oferowanych przez GPW. Szczególnie zależy nam, aby odbiorcy naszych inicjatyw nie tylko poszerzali swoją wiedzę, ale także nabywali praktyczne umiejętności z zakresu inwestowania, oszczędzania czy finansów osobistych. Nasze działania kierujemy do młodzieży szkolnej, nauczycieli, studentów, inwestorów oraz przedsiębiorców. Nasze główne projekty to Szkoła Giełdowa, Szkolna Internetowa Gra Giełdowa, wizyty edukacyjne dla młodzieży, Niebanalnie o giełdzie – projekt dedykowany nauczycielom, a także Index Investment Challenge, Studenckie sesje na parkiecie i konkurs na prace dyplomowe. Ponadto organizujemy Dzień Edukacji Finansowej oraz prowadzimy platformę edukacyjną Kurs na giełdę, kierowaną do wszystkich zainteresowanych inwestowaniem.

× O edukacji ekonomicznej szczególnie, ale nie tylko, W ROKU EDUKACJI EKONOMICZNEJ 2024

dr hab. **TOMASZ RACHWAŁ**,
prof. UEK

Rok Edukacji Ekonomicznej 2024 przypada w okresie wdrażania do szkół ponadpodstawowych nowego przedmiotu biznes i zarządzanie, który ma być odpowiedzią na potrzebę wyposażenia młodych ludzi w praktyczne umiejętności, które są niezbędne w dorosłym życiu – od zarządzania finansami osobistymi po podejmowanie decyzji w świecie biznesu. Stąd znaczna część przygotowywanych materiałów i szkoleń ma na uwadze pomoc nauczycielom we wdrażaniu tego przedmiotu, szczególnie w zakresie rozszerzonym, co wiąże się z przygotowaniem uczniów do matury.

Ważne jest jednak, by działania podjęte w 2024 roku nie zakończyły się wraz z jego końcem. Potrzebna jest długoterminowa strategia, która pozwoli na kontynuację tej misji w przyszłych latach. Dla formułowania celów takiej strategii potrzebne są badania nad edukacją ekonomiczną, które w tym roku zostały zapoczątkowane na niespoty-

kaną do tej pory skalę. Dotyczą one także stanu edukacji ekonomicznej w szkołach oraz wyzwań i potrzeb z tym związanych.

Edukacja ekonomiczna powinna być procesem ciągłym, ewoluującym wraz z dynamicznymi przemianami społeczno-gospodarczymi. REE2024 ma być nie tylko jednorocznym wydarzeniem, ale stworzyć podstawy pod przyszłe działania, a kluczową rolę w tym odgrywa zintegrowanie środowiska nauczycielskiego, akademickiego, przedstawicieli instytucji finansowych i biznesu, aby wspólnie z podmiotami publicznymi (centralnymi i samorządowymi) stworzyć spójny system wsparcia i rozwoju edukacji ekonomicznej. Tylko działając wspólnie, na dużą skalę, możemy sprawić, że edukacja ta stanie się trwałym elementem kształcenia dzieci, młodzieży i dorosłych, zarówno teraz, jak i w przyszłości, wyposażając te osoby w wiedzę, umiejętności i narzędzia potrzebne do świadomego podejmowania decyzji ekonomicznych i zarządzania finansami, co jest przydatne nie tylko w biznesie i życiu zawodowym, ale także na co dzień w życiu prywatnym. ×

Dr hab. Tomasz Rachwał, profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w Katedrze Handlu Zagranicznego Instytutu Ekonomii oraz Centrum Przedsiębiorczości Strategicznej i Międzynarodowej, ekspert w zakresie problematyki roli przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym i kształtowania kompetencji przedsiębiorczych, autor wielu podręczników oraz poradników dla uczniów i nauczycieli, kierownik i wykonawca projektów badawczych i edukacyjnych z zakresu edukacji ekonomicznej.

× SPIS TREŚCI

Rok Edukacji Ekonomicznej 2024 – Rocznice, Idea, Uchwała Senatu.....	4
Powstanie Krajowe Centrum Edukacji Ekonomicznej.....	6
Przede wszystkim uświadamiać.....	7
Wystawa Roku Edukacji Ekonomicznej.....	8
Rewolucja w edukacji finansowej w Polsce. Każdy z nas powinien się zainteresować i dołożyć swoją cegiełkę aktywności.....	10
Regionalne Forum Roku Edukacji Ekonomicznej. Impulsy Edukacyjne 2024.....	12
Fundacje i stowarzyszenia nauczycielskie.....	14

Krótką charakterystykę książki i jej znaczenie.....	15
Najważniejsze informacje o przedmiocie biznes i zarządzanie.....	17
Poziom edukacji finansowej w szkołach jest niewystarczający - niepokojący wynik nowego badania.....	18
Rząd będzie wspierał kulturę oszczędzania i edukację finansową.....	19
PROJEKTY EDUKACYJNE	
Projekt „Porwani Przez Ekonomię”.....	20
Score Hunter Junior - grając, zdobywaj wiedzę finansową i wygrywaj nagrody.....	21
Projekt BAKCYL - Przewodnik po finansach dla dzieci i młodzieży.....	22
Projekt Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni.....	23
Czas zadbać o cyfrowy dobrostan uczniów!.....	23

Warto uczyć dzieci o cyberbezpieczeństwie!.....	23
Projekty Narodowego Banku Polskiego.....	24
Działania KNF.....	24
Projekty BGK.....	25
Projekty PZU.....	25
EduAkcja – projekt edukacyjny o rynku kapitałowym.....	26
Szkolna Internetowa Gra Giełdowa (SIGG).....	26
CFF – ABC Ekonomii.....	27
PTE. Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej (OWE).....	27
ESG – Projekt „EduSmartGrowth”.....	28
100 lat Banku Centralnego w Polsce.....	30
100 lat Banku Gospodarstwa Krajowego.....	31
VIII Kongres Edukacji Finansowej i Przedsiębiorczości.....	32

ROK EDUKACJI EKONOMICZNEJ 2024

– Rocznice, Idea, Uchwała Senatu

11 stycznia 1924 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej. Przygotowany przez ówczesnego szefa rządu i ministra finansów, Władysława Grabskiego, akt prawny przywrócił do obiegu tradycyjną polską walutę – złotego, tworząc zarazem fundament rozwoju gospodarczego kraju. Również sto lat później w gmachu izby wyższej polskiego parlamentu, w gronie przedstawicieli władz państwowych, środowiska naukowego i świata biznesu zainaugurowano obchody Roku Edukacji Ekonomicznej 2024.

To szczególne święto ustanowione zostało uchwałą senacką z dnia 7 września 2023 r. *„Kierując się słowami Władysława Grabskiego: «Edukacja ekonomiczna stanowi fundament dobrobytu narodowego i osobistego», chcemy wzmocnić dążenia świata ekonomii i edukacji do podmiotowej obecności edukacji ekonomicznej w polskim życiu społecznym, gospodarczym i politycznym»* – deklarowali sygnatariusze tego szczególnego dokumentu.

Od marca 2023 roku, 6 największych organizacji pozarządowych zajmujących się szeroko rozumianą pozaformalną edukacją ekonomiczną: Fundacja Warszawski Instytut Bankowości, Związek Harcerstwa Polskiego, Czepczyński Family Foundation, Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Fundacja GPWi Polskie Towarzystwo Ekonomiczne pracowało, aby rok 2024 stanął się Rokiem Edukacji Ekonomicznej, kierując się zasadą „współpraca kluczem do sukcesu”.

Na rok 2024 przypada pięć wyjątkowych okrągłych rocznic:

- 100-lecie wprowadzenia reform gospodarczych Władysława Grabskiego;
- 100-lecie ustanowienia polskiego złotego;
- 100-lecie utworzenia Banku Polskiego;

- 100-lecie utworzenia Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 100-lecie wydania powieści Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka”.

Jednak Rok Edukacji Ekonomicznej stanowi nie tylko odniesienie do przeszłości, ale otwiera również nowe perspektywy dla procesu edukacji finansowej kolejnych pokoleń Polaków. Inicjatywa jest bowiem istotnym wsparciem dla wdrażania Krajowej Strategii Edukacji Finansowej, pokrywa się też z debiutem nowego przedmiotu ekonomicznego – biznes i zarządzanie – w szkołach ponadpodstawowych.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego 2024, pan Waldemar Zbytek, tak opowiedział o tym, co motywowało i dalej motywuje do działania organizatorów REE:

Niedostateczna wiedza ekonomiczna w społeczeństwie prowadzi do poważnych problemów w zarządzaniu finansami osobistymi, a w konsekwencji problemów całej gospodarki. Dlatego właśnie w ramach REE chcemy wspólnie działać dla podnoszenia świadomości ekonomicznej Polek i Polaków. Założeniem naszej współpracy jest nie tylko to, abyśmy sami inicjowali zaplanowane aktywności. Chodzi przede wszystkim o to, żeby zainspirować różne środowiska do lokalnych działań na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy w zakresie fi-

nansów i ekonomii. Oczywiście, inicjatywa w większości jest skierowana do wchodzących na rynek finansowych lub tych, którzy niedługo się na nim znajdą tj. uczniów i studentów, uczniów, ale nie tylko. Chcemy, aby również osoby starsze, ale i poszczególne grupy społeczne jak nauczyciele, pracownicy uczelni czy samorządowcy dostrzegli w świadomości ekonomicznej szansę na lepsze, spokojniejsze życie osobiste i zawodowe.

Reformy Grabskiego nie były dziełem przypadku

O potrzebie edukacji ekonomicznej w kontekście rozwoju polskiej gospodarki mówił **Krzysztof Pietraszkiewicz**, przewodniczący Komitetu Honorowego Obchodów Roku Edukacji Ekonomicznej. Jego zdaniem, jest ona konieczna, aby przygotować młodych ludzi do udziału w budowaniu nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki narodowej. Bo choć na przestrzeni ostatnich trzydziestu kilku lat świętowaliśmy niemałe sukcesy, to równocześnie pamiętamy z historii, że przez terytorium naszego kraju na przestrzeni wieków przetoczyło się wiele batalii, w wyniku których Polacy wielokrotnie tracili swój cały, lub w części, dorobek materialny, a bardzo często także i intelektualny.

Dariusz Wiczorek, minister nauki i szkolnictwa wyższego, stwierdził, że znaczenie edukacji ekonomicznej dostrzegają wszystkie środowiska, poczynając od przemysłu, poprzez uczelnie, aż po administrację rządową oraz samorządową. Szef resortu nauki i szkolnictwa wyższego zwrócił uwagę, że Polacy nie zawsze potrafią chwalić się swoimi dokonaniem, zadeklarował wolę zacieśnienia współpracy pomiędzy reprezentantami nauki i przemysłu. Instrumentami wsparcia tego ambitnego celu są placówki, takie jak NCBR, sieć Łukasiewicz i instytuty badawcze. Samo Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego jest otwarte na wszystkie inicjatywy, będzie też aktywnie uczestniczył w obchodach Roku Edukacji Ekonomicznej.

Wiedza ekonomiczna potrzebna na każdym poziomie i w każdej grupie wiekowej

Prof. **Arkadiusz Mężyk**, przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, przypomniał postać profesora Władysława Grabskiego. Był to wielki społecznik, polityk i naukowiec, rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Doskonale rozumiał problemy ekonomii, nie tylko od strony teoretycznej, ale też praktycznej. Wystarczy uświadomić sobie stan polskiej gospodarki po odzyskaniu niepodległości. Społeczności każdego z trzech zaborów odróżniały się pod względem organizacji, obyczajów, gospodarki i rozwiązań prawnych. To wszystko udało się zjednoczyć w ciągu 20 lat dzięki reformom podejmowanym przez profesora Grabskiego. W ich efekcie powstał kraj, który stawał się potęgą gospodarczą, o bardzo innowacyjnym przemyśle. Ten rozwój został przerwany wybuchem drugiej wojny światowej.

Wiesław Rożlucky, prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w latach 1991–2006, przy-

pomnił, że w ramach edukacji ekonomicznej GPW i jej Fundacja we współpracy z Fundacją im. Lesława A. Paği od 20 lat organizują Szkolną Internetową Grę Giełdową dla uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych. Sam mechanizm rynku giełdowego jest swoistą edukacją, nabywca musi poznać oferty sprzedaży i dojść ze sprzedającym do porozumienia. Każda transakcja giełdowa jest kompromisem obu stron.

Zdobywanie wiedzy i umiejętności towarzyszy nam przez całe życie

Działania, prowadzone przez Związek Harcerstwa Polskiego omówił przewodniczący tej organizacji, harcmistrz **Krzysztof Pater**. Obejmują one akcje zarobkowe drużyn, obowiązkowe planowanie gospodarki finansowej czy popularyzowanie kart płatniczych jako bezpiecznego sposobu dokonywania transakcji. Wychowanie ekonomiczne realizowane w ZHP obejmuje nie tylko praktyczne umiejętności, ale także kształtowanie postaw młodych ludzi w oparciu o takie wartości, jak uczciwość czy zarządzanie zasobami w zrównoważony sposób. Jak stwierdził Krzysztof Pater, dzięki setkom mniejszych i większych przedsięwzięć realizowanych w całym kraju w ramach Roku Edukacji Ekonomicznej 2024 uda się zakorzenić w świadomości społecznej potrzebę systematycznej edukacji ekonomicznej, adresowanej do wszystkich grup wiekowych.

Prezes **Małgorzata Sobkowicz** z Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości podkreśliła, jak niezwykle istotne jest łączenie szkoły ze światem biznesu. Bez praktycznego podjęcia nauki ekonomicznej i finansowej dzieci, młodzież, ale również studenci czy seniorzy nie będą mieli stabilnej wiedzy. Tę zaś może przekazać jedynie ktoś, kto już ją posiadał, kto się już nauczył, często wręcz na własnych błędach.

Agnieszka Wachnicka, wiceprezes Związku Banków Polskich i przedstawicielka Komitetu Programowego Roku Edukacji Ekonomicznej podkreśliła, że chce on zainicjować dyskusję na poziomie ogólnokrajowym i regionalnym poświęconą stworzeniu w Polsce systemu edukacji ekonomicznej uwzględniającego współczesne wyzwania, jak choćby cyberbezpieczeństwo. Wyraziła nadzieję, iż działania, zapoczątkowane w Roku Edukacji Ekonomicznej, staną się trwałym fundamentem, na którym będziemy później budować cały system edukacji i kształtowania postaw, nie tylko dzieci i młodzieży, ale również całego społeczeństwa.

W ramach projektu do tej pory odbyły się liczne lekcje online w których uczestniczyło w sumie kilkadziesiąt tysięcy uczniów i nauczycieli, konkursy i konferencje. W ramach Inicjatyw organizowanych w ramach Roku Edukacji Ekonomicznej w całej Polsce miały do tej pory setki wydarzeń o zasięgu lokalnych, regionalnym jak i ogólnopolskim. Pomimo tego, że rok 2024 dobiega końca, przed nami jeszcze wiele inicjatyw, m.in. konkursy, konferencje i lekcje online.

Po więcej o projekcie a także regionalnych inicjatywach zapraszamy na stronę: WWW.REE2024.PL ✖

✕ Powstanie **KRAJOWE CENTRUM EDUKACJI EKONOMICZNEJ**

Wyzwania gospodarcze, społeczne i technologiczne jakie stoją przed Polską wymagają skoordynowanej i efektywnej edukacji ekonomicznej i finansowej. Wszystkie dostępne badania i analizy, w tym najnowsze opracowanie przygotowane m.in. przez Radę Edukacji Finansowej, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Centrum GovTech wskazują nie tylko na potrzebę, ale i konieczność szybkiego rozwoju kompetencji w tym zakresie.

Potrzeba ta wynika również z wyzwań jakie stawiają przed nami pojawiające się kryzysy finansowe i gospodarcze. Potwierdzają to również trzy bardzo ważne ogólnopolskie inicjatywy z zakresu edukacji ekonomicznej i finansowej:

1. Projekt Krajowej Strategii Edukacji Finansowej,
2. Wprowadzenie do szkół ponadpodstawowych nowego przedmiotu ekonomicznego biznes i zarządzanie,
3. Uchwalenie przez Senat RP roku 2024 jako Roku Edukacji Ekonomicznej.

Prowadzenie skutecznej i efektywnej edukacji ekonomicznej i finansowej wymaga nie tylko wzmocnienia już podejmowanych i kreowania nowych działań w tym obszarze, ale przede wszystkim skoordynowania działań i wypracowania jednego i wysokiego poziomu ich realizacji. Jest to jeden z głównych założeń projektu Krajowej Strategii Edukacji Finansowej (dalej: KSEF), której realizacja ma doprowadzić m.in. do podniesienia odporności finansowej oraz dobrostanu finansowego społeczeństwa. Postulat ten zgłoszony został również przez Komitet Programowy Roku Edukacji Ekonomicznej, który wskazał wypracowanie standardów pracy edukatora ekonomicznego/finansowego i standardów realizacji programów edukacji ekonomicznej/finansowej, jako jeden z priorytetowych stałych efektów Roku Edukacji Ekonomicznej 2024. Będąc świadomym wyzwań, przed którymi stoimy jako społeczeństwo i działać w myśl zasady, że wysoki poziom wiedzy ekonomicznej przekłada się na lepszą odporność finansową, Warszawski Instytut Bankowości wyszedł z inicjatywą powołania Krajowego Centrum Edukacji Ekonomicznej, jako porozumienia organizacji pozarządowych zajmujących się szeroko rozumianą edukacją ekonomiczną i przedsiębiorczości a będącą realną i trwałą „spuścizną” organizacji Roku Edukacji Ekonomicznej 2024. Działania podejmowane przez KCEE skierowane będą do różnych grup, zapewniając im realne wsparcie w obszarze edukacji ekonomicznej i finansowej zgodne z ich potrzebami. Wśród inicjatyw podejmowanych przez Krajowe Centrum Edukacji Ekonomicznej będą realizowane programy skierowane do dzieci, młodzieży i studentów oraz edukatorów, nauczycieli

i pracowników akademickich. Jednak wśród odbiorców działań KCEE znajdują się także: rodzice i opiekunowie, osoby pracujące, w szczególności zbliżające się do wieku emerytalnego, osoby nadmiernie zadłużone lub zagrożone nadmiernym zadłużeniem, osoby poszkodowane przestępstwem finansowym, pracownicy instytucji lub organizacji pomocowych, imigranci, w szczególności z Ukrainy, podmioty realizujące projekty edukacji ekonomicznej i samorządy terytorialne. Główne obszary tematyczne KCEE:

1. Planowanie finansów osobistych, unikanie nadmiernego zadłużenia,
2. Doskonalenie umiejętności zarządzania ryzykiem,
3. Doskonalenie korzystania z usług sektora finansowego, w szczególności bankowego i rynku kapitałowego,
4. Długoterminowe decyzje finansowe oraz zabezpieczenie własnego dobrostanu finansowego w długim okresie,
5. Inwestycje na rynku finansowym, przy jednoczesnym zarządzaniu ryzykiem,
6. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych,
7. Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni, w szczególności w obszarze zarządzania finansami osobistymi,
8. Ochrona praw konsumenta na rynku finansowym,
9. Zrównoważony rozwój i równouprawnienie,
10. Zarządzanie ryzykiem w biznesie i życiu osobistym,
11. Finanse samorządów terytorialnych i finanse publiczne.

Ramowe cele KCEE:

1. Wspieranie działań realizowanych w obszarze edukacji ekonomicznej,
2. Utworzenie Koalicji na Rzecz Edukacji Ekonomicznej,
3. Wsparcie realizacji celów projektu Krajowej Strategii Edukacji Finansowej,
4. Wsparcie realizacji nowego przedmiotu biznes i zarządzanie,
5. Podniesienie efektywności i skali realizowanych działań edukacyjnych,
6. Prowadzenie badań i analiz dotyczących edukacji ekonomicznej,
7. Promocja edukacji ekonomicznej, finansowej i przedsiębiorczości. ✕

× Przed wszystkim UŚWIADAMIAC

Jakie działania i inicjatywy są podejmowane w ramach obchodów REE 2024? Dlaczego stanowią one ważny element edukacji ekonomicznej wśród różnych grup społecznych?

Tadeusz Białek: W ramach REE planujemy liczne aktywności edukacyjne, które zostaną wdrożone na różnych poziomach edukacji, począwszy od szkół podstawowych, aż po działania skierowane do osób starszych. Wykorzystując narzędzia edukacyjne i wiedzę ekspercką, którą posiadamy, chcemy się dzielić informacjami, najlepszymi praktykami i innowacyjnymi metodami nauczania ekonomii poprzez seminaria czy warsztaty poświęcone tematyce finansów. Ważnym elementem tych działań jest lokalne zaangażowanie, zarówno instytucji sektora, jak i tworzenie regionalnych inicjatyw edukacji ekonomicznej. Zachęcamy różne instytucje na poziomie lokalnym do dołączania do idei REE i korzystania z przygotowywanych materiałów, które są rezultatem współpracy z naszymi ekspertami. Te działania pomagają w podniesieniu świadomości społecznej odnośnie znaczenia wiedzy ekonomicznej w życiu codziennym oraz wpływu, jaki ma ona na decyzje finansowe i ekonomiczne.

Krzysztof Pietraszkiewicz: Aby osiągnąć cele, podejmujemy różnorodne inicjatywy edukacyjne: lekcje w szkołach i online, wykłady na uczelniach czy też wydarzenia skupiające decydentów i przedstawicieli sektora bankowego i finansowego. Kształcenie nauczycieli do prowadzenia zajęć z zakresu przedsiębiorczości i zarządzania oraz doskonalenie ich wiedzy w innych dziedzinach, takich jak matematyka czy nauki przyrodnicze, jest również istotnym aspektem REE. Dajemy także pole na tworzenie własnych inicjatyw lokalnych związanych z szerzeniem wiedzy o finansach i ekonomii. Jest to szczególnie ważne z kilku powodów. Po pierwsze, dobra znajomość finansów osobistych pozwala na samodzielne zarządzanie swoimi finansami, podejmowanie świadomych decyzji inwestycyjnych i oszczędnościowych oraz planowanie budżetu domowego. To z kolei prowadzi do większej stabilności finansowej i mniejszego ryzyka zadłużenia. Po drugie, konsument świadomy to konsument mniej podatny na manipulacje. Potrafi on lepiej ocenić ryzyko i korzyści związane z różnymi produktami finansowymi oraz uniknąć pułapek. W rezultacie te dwa czynniki mają wpływ na rozwój gospodarczy, bo im lepiej zarządzamy firmami i inwestycjami, tym szybciej rozwija się nasza gospodarka.

Waldemar Zbytek: Szereg aktywności łączących wiedzę ekspercką sektora z tymi, którzy jej potrzebują i będą wspólnie z nami realizować różne działania takie jak: zajęcia w szkołach, lekcje online, konkursy czy warsztaty. Wierzymy, że te inicjatywy organizowane przez różne podmioty – od instytucji publicznych, przez oświatę i środowisko akademickie, dalej sam sektor finansowy, aż po media, przyczynią się do tego

o co naprawdę nam chodzi. Czyli w dłuższej perspektywie będą sprzyjać poprawie umiejętności zarządzania finansami osobistymi oraz zrozumienia podstawowych zasad funkcjonowania gospodarki, co prowadzi do lepszego planowania budżetu, oszczędzania oraz podejmowania bardziej świadomych decyzji finansowych.

Co zostanie po REE 2024? Co z zaangażowaniem instytucji sektora finansowego? Jakie są szanse, prognozy i wyzwania na przyszłość?

Tadeusz Białek: Rola instytucji sektora jest kluczowa w rozwijaniu i utrwalaniu idei edukacji ekonomicznej. Pragniemy, aby po Roku Edukacji Ekonomicznej pozostała spuścizna w postaci strategii nauczania i kreacji programów, uwzględniających elementy wiedzy ekonomicznej, m.in. w postaci przedmiotu biznes i zarządzanie w szkołach. Chcemy współtworzyć te założenia programowe, zapewnić wsparcie merytoryczne i niezbędne know-how, aby uczniowie zyskali dostęp do rzetelnej eksperckiej wiedzy, która przygotowuje do wejścia w dorosłość. Stąd także inicjatywy w ramach REE, które rozszerzają zakres wiedzy i angażują młodzież na poziomie lokalnym. Chcielibyśmy również, aby programy edukacyjne, takie jak te realizowane przez Warszawski Instytut Bankowości, stały się integralną częścią systemu edukacji, skupiając pomysły i działania realizowane w ramach REE. To właśnie te kroki stworzą w perspektywie czasu spójną całość, która przyczyni się do podniesienia poziomu wiedzy ekonomicznej społeczeństwa.

Krzysztof Pietraszkiewicz: Międzysektorowa współpraca oraz systematyczne wprowadzanie elementów edukacji ekonomicznej do wszystkich szkół są niezbędne dla podniesienia poziomu wiedzy finansowej społeczeństwa. Jako sektor finansowy odgrywamy kluczową rolę w tym procesie i bierzemy odpowiedzialność za inicjowanie działań edukacyjnych w tym zakresie. Ta współpraca może przynieść tylko pozytywne efekty dla wszystkich stron, pomagając w budowaniu bardziej świadomego i kompetentnego społeczeństwa.

Waldemar Zbytek: Rok Edukacji Ekonomicznej jest częścią pewnej drogi, która zarówno nie zaczyna się dzisiaj, ani nie kończy wraz z ostatnim dniem 2024 roku. Tak naprawdę inwestujemy w naszą przyszłość za kilka, kilkanaście, kilkadziesiąt lat. To jest nasz wspólny interes pokoleniowy, aby wśród nas było jak najwięcej osób zdolnych do budowania siły gospodarki narodowej, ale także tych odpowiedzialnie podejmujących indywidualne decyzje finansowe. Jeśli nie zadbamy wspólnie jako sektor finansowy, aby obecne młode pokolenie w Polsce wiedziało jak efektywnie zarządzać kapitałami i pomnażać je, nie będziemy w stanie rozwijać się jako kraj. Dlatego jestem pewien, że idea REE nie tylko wzmocni istniejące programy i projekty edukacyjne, ale także wykreuje nowe pomysły, w które zaangażuje się zarówno sektor publiczny, jak i prywatny. ✘

× Wystawa ROKU EDUKACJI EKONOMICZNEJ

Rok Edukacji Ekonomicznej jest wyrazem docenienia wysiłków tysięcy osób oraz instytucji zaangażowanych w ciągu ostatnich 100 lat w popularyzowanie i przekazywanie tej ważnej wiedzy. Jest także istotną inicjatywą na rzecz wsparcia działań podejmowanych obecnie przez podmioty zarówno publiczne, jak też należące do sektora organizacji pozarządowych.

Projektowi patronują dwie osoby – Władysław Grabski i Janusz Korczak, którym zawdzięczamy pięć setnych rocznic obchodzonych w tym roku.

Pierwszy był premierem, który uratował Polskę przed hiperinflacją i stworzył w II RP podstawy bankowości centralnej.

Drugi był m.in. pedagogiem i autorem powieści Bankructwo małego Dżeka, jednej z pierwszych w Polsce propozycji z zakresu edukacji ekonomicznej.

Wystawa Roku Edukacji Ekonomicznej powstała, żeby przedstawić to, co się działo 100 lat temu, i wyjaśnić, dlaczego właśnie Władysław Grabski i Janusz Korczak stali się patronami obchodów Roku Edukacji Ekonomicznej.

Przedstawia ona jedynie „wycinek” z ich dokonań, licząc, że zachęci to do gruntowniejszego poznania biografii i spuścizn obu postaci.

Mamy też nadzieję, że wystawa będzie inspiracją do poszerzania dzisiejszej wiedzy ekonomicznej oraz przedsiębiorczej aktywności, a przede wszystkim – do odkrywania w każdym z nas potencjału tworzenia i działania, tak, aby zostawić ten świat choć trochę lepszym, niż się go zastało.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, panował chaos administracyjny i ekonomiczny. Trzy różne systemy administracyjno-gospodarcze miały stanowić podwaliny młodej II Rzeczypospolitej, która od początku swojego istnienia musiała stanąć do walki z bolszewikami. Po zwycięskiej wojnie obronnej, polska gospodarka kroczyła w kierunku coraz większej inflacji, nad którą politycy nie byli w stanie zaprowadzić. W szczytowym momencie sięgnęła ona miesięczny wzrost 360%!

Naprawa wymagała szybkich i zdecydowanych decyzji, które miał podejmować Grabski zostając premierem w grudniu 1923 roku. Przeprowadził on reformę skarbową unifikującą system podatkowy, a także waloryzującą podatki i ich wysokość. Postanowiono o sprzedaży części majątku państwowego, zredukowano wysokość dofinansowania kolei, a każde dokonano zwolnienia 29 tysięcy pracowników administracji publicznej, co stanowiło 16% wszystkich urzędników. Gdyby taka decyzja zapadła w dzisiejszych czasach, oznaczałoby to zwolnienie aż 74 tysięcy osób.

W ramach reform gospodarczych powołano do życia Bank Polski, który zajął się emisją nowej waluty – złotego. W ramach reform podjęto także decyzję o założeniu Banku Gospodarstwa Krajowego, które miało udzielać kredytów na potrzeby państwowe. Dzięki BGK wybudowano m.in. port w Gdyni, a także kolejkę na Kasprowy Wierch.

Przewodzący tym wielkim zmianom Władysław Grabski wraz z Januszem Korczakiem u progu lat 20. związani byli z Polsko-Amerykańskim Komitetem Pomocy Dzieciom.

Janusz Korczak, znany też pod imieniem i nazwiskiem Henryk Goldszmit był wychowawcą, wykładowcą, lekarzem i żołnierzem. Założył Dom Sierot, gdzie rozwijał ideę praworządnego systemu wychowawczego.

Zainicjował on także powstanie gazety „Mały Przegląd”, która była czytana, redagowana i pisana przede wszystkim przez dzieci i młodzież. To w tej gazecie ogłosił konkurs na pomysł sanacji finansowej, czyli uzdrowienia finansów publicznych. Dzieci miały zaproponować coś, dzięki czemu w Polsce byłoby więcej pieniędzy. Zaproszenie dzieci do współmyślenia o „sanacji finansowej” było próbą zachęcenia ich do myślenia o gospodarce i finansach.

Korczak był rewolucjonistą w wielu kwestiach m.in. w prawach ekonomicznych dzieci. Żądał on, szacunku dla własności dziecka i jego budżetu. Promował on także spółdzielczość uczniowską.

W maju 1924 roku ukazało się Bankructwo Małego Dżeka, które było jedną z pierwszych książek dla dzieci o edukacji ekonomicznej. Książka okazała się dużym sukcesem, o czym świadczą liczne wznowienia i przekłady wydane za życia Korczaka. Moskwa 1929, Praga 1935, Berlin 1935, Kowno 1936, Londyn 1939. Fragmenty powieści były drukowane w podręcznikach szkolnych, polskich i (przynajmniej jednym) hebrajskim. ✖

× Rewolucja w edukacji finansowej w Polsce...

Każdy z nas powinien się zainteresować i dołożyć swoją cegiełkę aktywności...

25 czerwca Rada Ministrów przyjęła dokument „Krajowa Strategia Edukacji Finansowej. Polityka na rzecz rozwijania kompetencji finansowych”

Podstawowe informacje

„Przyjęcie Strategii w 2024 roku jest istotnym wkładem wszystkich zaangażowanych w jej powstanie podmiotów, w działania związane z ustanowieniem roku 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej” fragment komunikatu na stronie internetowej Ministerstwa Finansów

I. Podstawowe informacje

„Krajowa Strategia Edukacji Finansowej. Polityka na rzecz rozwijania kompetencji finansowych” (KSEF lub Strategia) jest dokumentem mającym na celu wytyczenie kierunków i udzielenie wskazówek interesariuszom zaangażowanym w edukację finansową w Polsce. Zawiera ogólne ramy strategiczne na lata 2024-2030. Uzupełnieniem planu wdrażania będą roczne plany działania. KSEF proponuje inkluzywną strukturę zarządzania, opartą na istniejących kompetencjach podmiotów krajowych i wiedzy fachowej w dziedzinie edukacji finansowej. Edukacja finansowa, zgodnie z założeniami KSEF, powinna być nakierowana na indywidualne osoby oraz gospodarstwa domowe.

Spółeczeństwo posiada kompetencje pomagające poprawić odporność finansową oraz dobrostan finansowy a zarazem przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju polskiej gospodarki.

Przyjęte definicje w KSEF:

1. *Kompetencje finansowe* - „połączenie świadomości finansowej, wiedzy, umiejętności, postaw i zachowań niezbędnych do podejmowania racjonalnych decyzji finansowych w celu osiągnięcia dobrostanu finansowego”;
2. *Edukacja finansowa* - „proces, w którym konsumenci i/lub inwestorzy finansowi zwiększają swoje kompetencje w zakresie rozumienia produktów i pojęć z zakresu finansów oraz zagrożeń finansowych, a także, poprzez informacje, wskazówki lub obiektywne porady, rozwijają swoje umiejętności i poczucie pewności siebie, aby stać się bardziej świadomymi zagrożeń i możliwości finansowych, dokonywać odpowiedzialnych wyborów, wiedzieć, gdzie zwrócić się o pomoc, oraz podejmować inne skuteczne działania w celu poprawy swojej sytuacji finansowej”;
3. *Cyfrowe kompetencje finansowe* - „połączenie wiedzy, umiejętności, postaw i zachowań niezbędnych do poszerzania świadomości w zakresie cyfrowych usług i technologii finansowych oraz do bezpiecznego ich wykorzystania w celu osiągnięcia dobrostanu finansowego”.

STRUKTURA ZARZĄDZANIA WDRAŻANIEM KSEF

Rada Edukacji Finansowej (REF)

- nadzór nad wdrażaniem KSEF, w tym nad jej realizacją, ewaluacją i rewizją,
- wytyczne dotyczące decyzji strategicznych, zmiany KSEF oraz zatwierdzanie rocznych planów działania,
- będzie, co siedem lat, nadzorować proces ewaluacji KSEF,
- kluczowa rola w podtrzymywaniu zainteresowania edukacją finansową na szczeblu rządowym.

Komitet Wdrażający (KW)

Minister Finansów utworzy Komitet Wdrażający KSEF (KW), w którego skład wejdą przedstawiciele instytucji reprezentowanych w Grupie Roboczej (MF, MEiN, NBP, KNF, UOKiK, BFG, GPW, KDPW,RF).

MONIKA WOJCIECHOWSKA

Pełnomocniczka Ministra Finansów ds. strategii edukacji finansowej

„Podstawowym celem Krajowej Strategii Edukacji Finansowej jest umożliwienie Polakom zdobycie kompetencji finansowych, by mogli zabezpieczyć się na wypadek różnych sytuacji kryzysowych w gospodarce (np. wysokie stopy procentowe lub inflacja) i w życiu prywatnym (np. utrata pracy). Dzięki temu Polacy będą w stanie realizować swoje zobowiązania finansowe i zgromadzić pewien kapitał.

Najwięcej projektów dotyczących edukacji finansowej mamy dla młodzieży szkolnej, ale jest ich za mało, bo mamy przecież ponad 20 tysięcy szkół. Współpracujemy z Ministerstwem Edukacji przy zmianach podstawy programowej i staramy się proponować zapisy rozszerzające edukację finansową. Kilka lat temu udało się wprowadzić na godzinach wychowawczych treści związane z finansami, a od dwóch lat mamy nowy przedmiot w szkołach ponadpodstawowych.

Najtrudniej jest w szkołach podstawowych, bo nie mamy dedykowanego przedmiotu, a treści te są np. w matematyce, informatyce, geografii i w zakresie wiedzy o społeczeństwie lub godzin wychowawczych. W tym roku zaproponowaliśmy, a Ministerstwo Edukacji zaakceptowało, przywrócenie książki Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka” do kanonu lektur właśnie w szkołach podstawowych, co zapewne stanie się inspiracją do wielu nowych działań.

W swojej strategii Ministerstwo Finansów chce pomóc szkołom przygotować lepiej nauczycieli do realizowania tematów finansowych, a poprzez wsparcie z Funduszu Edukacji Finansowej wspierać będzie tworzenie materiałów i realizację projektów zarówno nowo powstałych, jak i tych sprawdzonych od lat.”

- funkcje wykonawcze wdrażania KSEF,
- opracowywanie planów wdrażania i rocznych planów działań, a także koordynował ich wykonania,
- przedstawianie Radzie propozycji rewizji i (w razie potrzeby) zmian postanowień Strategii,
- monitorowanie rocznych planów działania na podstawie raportów interesariuszy KSEF
- opracowywanie dla Rady rocznych raportów postępów we wdrażaniu KSEF,
- kierowanie procesem ewaluacji kolejnych planów wdrażania,
- opracowywanie propozycji zaleceń dotyczących monitoringu i ewaluacji realizowanych w ramach KSEF programów edukacji finansowej.

KW może tworzyć tematyczne grupy robocze, które będą skupiać ekspertów z podmiotów reprezentowanych w KW oraz do niego zapraszanych, a także, w miarę potrzeb, innych interesariuszy z obszaru edukacji finansowej.

Do prac KW będą mogli być zapraszani przedstawiciele środowisk akademickich i badawczych, przedstawiciele administracji publicznej szczebla centralnego, podmiotów prywatnych i organizacji pozarządowych, które są zaangażowane w edukację finansową w Polsce (Interesariusze), przedstawiciele instytucji pomocy społecznej, jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji społecznych zajmujących się prawami konsumenckimi. Ich udział jest kluczowy dla realizacji KSEF, która będzie się opierać na działaniach wielu interesariuszy.

II. Finansowanie KSEF i programów edukacji finansowej

1. Fundusz Edukacji Finansowej.
2. zasoby (osobowe i finansowe) instytucji w REF i KW.
3. dobrowolne wkłady osobowe i/lub rzeczowe oraz finansowe od interesariuszy.

Oprócz finansowania zapewnianego przez Fundusz od interesariuszy oczekuje się wkładu w realizację Strategii poprzez uruchomienie zasobów (finansowych, osobowych i/lub rzeczowych),

o ile to możliwe i osiągalne, w celu wsparcia ich udziału w pracach KW i Grup Tematycznych struktury zarządzania KSEF, a także do finansowania programów edukacji finansowej dla określonych grup docelowych, w zakresie ich możliwości i kompetencji.

III. Monitoring i ewaluacja programów edukacji finansowej:

Oczekuje się, że programy realizowane w ramach KSEF będą zawierały element monitorowania ich realizacji i oceny skuteczności, w miarę możliwości i z wykorzystaniem dostępnych zasobów. Zaleca się, aby programy, które zostaną opracowane w ramach wdrażania KSEF, miały wbudowany komponent monitoringu i ewaluacji.

IV. Priorytetowe grupy docelowe

1. gospodarstwa domowe o niskich dochodach,
2. konsumenci narażeni na nadmierne zadłużenie lub już nadmiernie zadłużeni,
3. osoby pracujące, zwłaszcza te zbliżające się do wieku emerytalnego,
4. dzieci, młodzież, rodzice/opiekunowie i nauczyciele,
5. migranci i uchodźcy, zwłaszcza z Ukrainy.

V. Priorytety odpowiadające na pytanie, „Co Strategia zamierza osiągnąć”

1. Zwiększenie i utrzymanie odporności finansowej i dobrostanu finansowego mieszkańców Polski poprzez odpowiedzialne planowanie finansów osobistych, unikanie nadmiernego zadłużenia i doskonalenie umiejętności zarządzania ryzykiem.
2. Poprawa zdolności mieszkańców Polski do podejmowania długoterminowych decyzji finansowych oraz zabezpieczenia własnego dobrostanu finansowego w długim okresie i na starość.
3. Poprawa zrozumienia i zdolności mieszkańców Polski do korzystania z możliwości związanych z inwestycjami na rynku finansowym, przy jednoczesnym zarządzaniu ryzykiem.
4. Podnoszenie świadomości w kwestii znaczenia edukacji finansowej dla mieszkańców Polski oraz ich wiedzy

o tym, gdzie znaleźć rzetelne i obiektywne informacje finansowe, edukację lub pomoc.

VI. Priorytety odpowiadające na pytanie, „jak Strategia osiągnie swoje cele”

1. Zapewnienie, aby programy edukacji finansowej były skoncentrowane na konsumencie. Opracowanie i zachęcanie interesariuszy edukacji finansowej do przyjęcia ram kompetencji kluczowych w zakresie edukacji finansowej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych
2. Zapewnienie, aby programy edukacji finansowej były oparte na dowodach, w tym wynikach monitoringu i ewaluacji.
 - Gromadzenie danych o kompetencjach finansowych, włączenia finansowego i powiązanych obszarów,
 - Pogłębionych dane ilościowe i/lub jakościowe w odniesieniu do konkretnych podgrup,
 - podejmowanie badań nad potrzebami oraz kanałami komunikacji i uczenia się różnych grup docelowych,
 - Opracowanie wytycznych dotyczących monitorowania i ewaluacji programów edukacji.
7. Zapewnienie szerokiego i bezstronnego udziału odpowiednich interesariuszy w edukacji finansowej.
 - Zidentyfikowanie kluczowych interesariuszy obszaru edukacji finansowej wśród podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych oraz instytucji opieki społecznej, jak również – jeżeli to możliwe – nawiązanie współpracy z nimi w celu wzmocnienia zakresu potencjalnego dotarcia do konsumentów.
 - Opracowanie, wspólnie z właściwymi interesariuszami, wytycznych i/lub najlepszych praktyk dotyczących zaangażowania w edukację finansową instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz podmiotów prywatnych i zachęcanie do ich stosowania. ✘

Całość Krajowej Strategii Edukacji Finansowej znajdziecie Państwo na stronie

WWW.MF.GOV.PL

(w zakładce co robimy – edukacja finansowa)

Regionalne Forum Roku Edukacji Ekonomicznej **IMPULSY EDUKACYJNE 2024**

„Regionalne Forum Roku Edukacji Ekonomicznej - Impulsy Edukacyjne 2024” organizowane jest w ramach obchodów Roku Edukacji Ekonomicznej 2024. Projekt jest jednym z kluczowych elementów REE 2024, a jego realizacja odbywa się w ścisłej współpracy z inicjatorami i jednocześnie członkami Komitetu Organizacyjnego REE2024 – Fundacją Warszawski Instytut Bankowości, Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, Związkiem Harcerstwa Polskiego, Fundacją GPW i Czepczyński Family Foundation.

Realizacja projektu jest szczególnie ważna w roku 2024 – ustanowionym uchwałą Senatu RP Rokiem Edukacji Ekonomicznej, którego jednym z założeń jest wsparcie dla działań podejmowanych obecnie i w przyszłości zarówno przez instytucje publiczne i prywatne, jak i podmioty sektora organizacji pozarządowych. Zarówno badania i analizy, Konferencje Regionalne, zajęcia z ekonomii oraz wystawy lokalne to elementy wspierające i rozwijające istniejące inicjatywy, jak i inspirujące do realizacji nowych działań w zakresie edukacji finansowej, ekonomicznej i przedsiębiorczości. W roku tak ważnych jubileuszy, przyjęcia Krajowej Strategii Edukacji Finansowej, wdrażania nowego przedmiotu w szkołach ponadpodstawowych, a także wprowadzenia książki Janusza Korczaka do kanonu lektur szkół podstawowych, szczególnie istotne jest wsparcie tych działań poprzez szersze propagowanie idei edukacji finansowej i ekonomicznej. Co za tym idzie obecny moment jest optymalny na podjęcie i realizację inicjatywy wspierającej idee Roku Edukacji Ekonomicznej.

Projekt – bo poza regionalnymi spotkaniami będzie się działo... składa się również z wystaw połączonych z zajęciami z ekonomii oraz realizacji badań z zakresu edukacji finansowej, ekonomicznej i przedsiębiorczości,

Konstrukcja Projektu oparta jest na idei połączenia działań o charakterze ogólnopolskim (badania naukowe), regionalnym (konferencje, wystawy, lekcje online) i lokalnym (wystawy i zajęcia z ekonomii). Grupy docelowe projektu to m.in. naukowcy, pracownicy samorządowi, pracownicy kultury, nauczyciele, uczniowie, seniorzy a sam projekt wpisuje się także w priorytety Krajowej Strategii Edukacji Finansowej.

Spotykamy się w regionach aby wspólnie...

Promować dialog i współpracę między różnymi interesariuszami na poziomie regionalnym. Konferencje są platformą wymiany wiedzy, doświadczeń i najlepszych praktyk, co powinno prowadzić do rozwoju nowych inicjatyw

i projektów, umożliwić prezentację wyników badań i analiz przeprowadzonych m.in. w ramach REE 2024. Ponadto, takie wydarzenia sprzyjają budowaniu sieci kontaktów i współpracy między przedstawicielami różnych sektorów, w tym administracji publicznej, sektora prywatnego, organizacji pozarządowych oraz środowisk akademickich i szkół a także zainspirują lokalne środowiska do uczestniczenia w realizowanych lub realizacji własnych działań wspierających edukację ekonomiczną i finansową. Wspólnie otwieramy również wystawę poświęconą rocznicom i ideom przyświecającym REE 2024, nowemu przedmiotowi ekonomicznemu – biznes i zarządzanie oraz założeniom Krajowej Strategii Edukacji Finansowej, która następnie rozpocznie długą drogę do kolejnych lokalnych

instytucji kultury w każdym z regionów – o czym więcej znajdziecie Państwo poniżej. Uzupełnieniem konferencji i wystaw są również regionalne lekcje online prowadzone przez ekspertów i praktyków.

Z poziomu regionalnego na poziom lokalny... Organizacja lokalnych wystaw połączonych z zajęciami z ekonomii i finansów...

Lokalne wystawy, podczas których przeprowadzane będą zajęcia z ekonomii i finansów dla m.in. dzieci, młodzieży, seniorów i nauczycieli, realizowane są we współpracy z bibliotekami czy domami kultury. Jest to inicjatywa, która ma na celu zbliżenie idei rozwoju edukacji finansowej i ekonomicznej do lokalnych społeczności. Lokalne instytucje kultury są często centralnym, a niekiedy jednym z niewielu, punktów aktywności edukacyjnej i kulturalnej. Dzięki temu mieszkańcy wielu regionów będą mieli możliwość uczestnictwa w wydarzeniach edukacyjnych, co wzmocni ich wiedzę i umiejętności z zakresu ekonomii oraz finansów. Opracowane i nieodpłatnie udostępnione materiały, takie jak wystawa, prezentacje, scenariusze, wzory regulaminów konkursów oraz przykładowe pytania i warsztaty online, stanowią inspirację i wsparcie w organizacji wystawy i zajęć, jak i kontynuowania działań edukacyjnych w tym obszarze w przyszłości. Materiały ułatwiają także prowadzenie cyklu zajęć dla młodzieży oraz organizację konkursów. Projekt, bazując na doświadczeniach Komitetu Organizacyjnego REE 2024, ma duże szanse, aby stać się inspiracją dla wielu ośrodków do realizacji podobnych działań w kolejnych miesiącach i latach. A każda biblioteka zgłaszająca się do projektu otrzyma nieodpłatnie pakiet książek w zakresie edukacji ekonomicznej.

W celu przygotowania przedstawicieli lokalnych instytucji kultury do prowadzenia zajęć i konkursów przygotowaliśmy trzypoziomowe wsparcie:

- Cykl wspomagających warsztatów online odbywających się co 2 dwa tygodnie w okresie realizacji projektu.
- Obecność przedstawiciela Komitetu Organizacyjnego REE 2024 na pierwszych zajęciach.
- Możliwość obecności online przedstawiciela Komitetu Organizacyjnego REE2024 na kolejnych zajęciach.

Nie wszystko wiemy sami...

Pytamy tych, którzy pracują z młodzieżą... Ogólnopolskie badania z zakresu edukacji finansowej, ekonomicznej i przedsiębiorczości

Aktualnie realizujemy 2 badania, do uczestnictwa w których serdecznie Państwa namawiamy

- Proces wdrażania przedmiotu biznes i zarządzanie z perspektywy nauczycieli przedmiotów ekonomicznych. Celem badania jest poznanie perspektywy nauczycieli przedmiotów ekonomicznych związanych z wprowadzeniem do szkół ponadpodstawowych nowego przedmiotu ekonomicznego z uwzględnieniem procesu związanego z przygotowaniem nauczycieli i uczniów do pierwszych matur z tego przedmiotu (w maju 2027 roku).

- Możliwości włączania treści finansowych i ekonomicznych do prowadzenia różnych przedmiotów szkolnych z perspektywy nauczycieli. Celem badania jest poznanie opinii nauczycieli (szczególnie szkół podstawowych) co do możliwości włączenia treści ekonomicznych do prowadzonych przez nich przedmiotów.

Mamy nadzieję że już za rok spotkamy się na II Regionalnym Forum Edukacji Ekonomicznej – Impulsy Edukacyjne 2025. ✖

PAMIĘTAJ

Jesteś nauczycielem lub dyrektorem szkoły – chcesz wesprzeć nas swoimi przemyśleniami i propozycjami – weź udział w poniższych badaniach

1. Jeśli jesteś **nauczycielem przedmiotu biznes i zarządzanie lub podstawy przedsiębiorczości**,

to wypełnij ankietę dostępną pod linkiem:

<https://forms.office.com/E/HQGMQEGFHV>

oraz poniższym kodem QR

2. Jeśli jesteś **nauczycielem innego przedmiotu niż biznes i zarządzanie lub podstawy przedsiębiorczości**,

to wypełnij ankietę dostępną pod linkiem

<https://forms.office.com/E/YA55K3XqDF>

oraz poniższym kodem QR

Jeśli chcesz w swojej bibliotece lub domu kultury zorganizować wystawę i warsztaty dotyczące ekonomii, finansów i przedsiębiorczości daj nam znać na maila

KONTAKT@REE2024.PL

Jeśli chcesz w swoim otoczeniu rozwijać edukację w tym zakresie również pisz na adres

KONTAKT@REE2024.PL

× FUNDACJE I STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELSKIE wspierające edukację ekonomiczną w ramach Roku Edukacji Ekonomicznej 2024

[HTTPS://WWW.FR SU.PL/](https://www.frsu.pl/)

► **Fundacja Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej (FRSU)**, założona w 1991 roku, działa na rzecz rozwijania twórczego potencjału dzieci i młodzieży uczestniczącej w spółdzielniach uczniowskich. Jej głównym celem jest wspieranie tworzenia oraz rozwoju spółdzielni uczniowskich, a także działalności, jaką prowadzą one na rzecz swoich członków i lokalnych społeczności. Fundacja kładzie szczególny nacisk na kształtowanie przedsiębiorczych postaw wśród młodzieży, opartych na zasadach i wartościach spółdzielczych, takich jak współpraca, solidarność i odpowiedzialność. Organizacja oferuje bogaty program szkoleń, warsztatów, konferencji oraz konkursów, które promują ideę spółdzielczości uczniowskiej. Dzięki temu młodzież ma możliwość rozwijania umiejętności w kluczowych obszarach, takich jak ekonomia, zarządzanie, księgowość i marketing. Fundacja odgrywa istotną rolę w promowaniu przedsiębiorczości w duchu społecznej odpowiedzialności, przygotowując młodych ludzi do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym.

[HTTPS://WWW.SNM.EDU.PL/](https://www.snm.edu.pl/)

► **Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki (SNM)** to organizacja zrzeszająca osoby zaangażowane w rozwój edukacji matematycznej, zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak i dorosłych. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie nauczycieli matematyki w doskonaleniu ich wiedzy i umiejętności, aby mogli efektywniej kształcić kolejne pokolenia. SNM przywiązuje dużą wagę do szerzenia matematyki w kontekście rozwoju innowacyjności i przedsiębiorczości, dostrzegając, że umiejętności matematyczne stanowią podstawę sukcesu w wielu dziedzinach życia zawodowego. Organizacja ta nieustannie wspiera nauczycieli poprzez organizację licznych szkoleń, warsztatów, seminariów oraz konferencji, które stwarzają przestrzeń do wymiany doświadczeń i prezentowania nowatorskich rozwiązań w edukacji matematycznej. Stowarzyszenie jest organizatorem Krajowej Konferencji SNM, której najbliższa, XXXIII edycja odbędzie się w lutym 2025 w Szczecinie.

[HTTPS://SDSIZ.COM.PL/](https://sdsiz.com.pl/)

► **Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych (SDSiZ)**, działające od 1991 roku, zajmuje się profesjonalnym wspieraniem i rozwijaniem systemu orientacji oraz poradnictwa zawodowego, a także promowaniem skutecznej polityki zatrudnienia. Członkami Stowarzyszenia są specjaliści z różnych dziedzin związanych z poradnictwem zawodowym, m.in. doradcy zawodowi, szkolni, doradcy pracy, psychologowie, pedagodzy, nauczyciele akademicki oraz socjologowie. Sztandarowe inicjatywy SDSiZ obejmują takie projekty jak Ogólnopolski Tydzień Kariery, który co roku inspiruje ogólnopolskie i lokalne działania na rzecz promocji doradztwa zawodowego, oraz Olimpiadę z Wiedzy o Planowaniu i Zarządzaniu Karierą Zawodową, której celem jest rozwijanie wśród dzieci i młodzieży umiejętności związanych z planowaniem kariery. SDSiZ odgrywa również kluczową rolę w kształtowaniu postaw przedsiębiorczych wśród uczniów, aktywnie wspierając inicjatywy z zakresu edukacji ekonomicznej i przedsiębiorczości, przyczyniając się do lepszego przygotowania młodzieży do wyzwań współczesnego rynku pracy.

[HTTPS://SNAP.EDU.PL/](https://snap.edu.pl/)

► **Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów (SNaP)** to organizacja zrzeszająca nauczycieli języka polskiego, której celem jest wspieranie rozwoju edukacji humanistycznej w Polsce. Działa na rzecz podnoszenia jakości nauczania języka polskiego, literatury oraz kultury. SNaP organizuje szkolenia, warsztaty i konferencje, które pomagają nauczycielom w doskonaleniu ich umiejętności zawodowych oraz wymianie doświadczeń. Stowarzyszenie aktywnie angażuje się w tworzenie materiałów edukacyjnych, m.in. wspierało Fundację WIB w opracowaniu materiałów związanych z nową lekturą uzupełniającą dla klas IV-VIII szkoły podstawowej – „Bankrucstwo małego Dżeka” Janusza Korczaka. Książka ta promuje przedsiębiorczość, edukację ekonomiczną i spółdzielczość, a dzięki współpracy z SNaP powstały scenariusze lekcji, które łączą te wartości z nauczaniem literatury. Działania Stowarzyszenia przyczyniają się do tego, by uczniowie rozwijali zarówno umiejętności językowe, jak i kompetencje przedsiębiorcze, które są kluczowe w dzisiejszym świecie.

× KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA KSIĄŻKI I JEJ ZNACZENIE

„Bankructwo małego Dżeka” to jedna z tych książek, które, mimo upływu czasu, nie tracą na aktualności i wciąż niosą ze sobą cenne przesłania. Opublikowana po raz pierwszy w 1924 roku przez Janusza Korczaka, wybitnego pedagoga, lekarza i pisarza, przedstawia historię Dżeka Fultona, młodego chłopca, który postanawia założyć szkolną kooperatywę. Jego przygody w świecie biznesu są nie tylko barwną opowieścią o marzeniach i ambicjach, ale także praktyczną lekcją przedsiębiorczości i ekonomii, skierowaną do młodych czytelników.

Książka Korczaka to coś więcej niż tylko literatura przygodowa – to narzędzie edukacyjne, które pozwala młodym ludziom zrozumieć podstawowe zasady ekonomii i funkcjonowania rynku. Poprzez doświadczenia Dżeka, uczniowie mogą nauczyć się, czym jest kredyt, rabat i ubezpieczenie, a także jak prowadzić księgowość czy zarządzać ryzykiem w biznesie. Dżek Fulton, główny bohater, z zapałem zgłębia tajniki handlu, a jego przedsiębiorcze przedsięwzięcia i związane z nimi sukcesy oraz porażki stanowią cenne lekcje dla każdego młodego człowieka, który marzy o założeniu własnego biznesu lub po prostu chce lepiej zrozumieć świat finansów.

Przygody Dżeka Fultona – edukacyjny aspekt książki

Dżek Fulton, główny bohater powieści, jest uczniem, który marzy o tym, żeby zostać kupcem. Z pomocą nauczycieli i doświadczonych przedsiębiorców, Dżek rozpoczyna swoją przygodę z prowadzeniem szkolnej kooperatywy. Jego historia to swoista „lekcja ekonomii w praktyce”. Każdy rozdział książki to nowe wyzwania i problemy, które Dżek musi rozwiązać. Czytelnik, śledząc jego zmagania, dowiadyuje się, jak działa rynek, jakie są zasady udzielania kredytu, jak funkcjonują rabaty, czym jest ubezpieczenie, i co najważniejsze – jakie ryzyko wiąże się z prowadzeniem własnego biznesu.

Dżek nie jest jednak postacią idealną – jego sukcesy przeplatają się z porażkami, które uczą go (i czytelników), że przedsiębiorczość to nie tylko zysk, ale także odpowiedzialność i konieczność radzenia sobie z nieuniknionymi trudnościami. To właśnie dzięki tym elementom powieść staje się wiarygodna i bliska młodym ludziom, którzy mogą zobaczyć w Dżeku swoje własne marzenia i obawy.

Jednym z kluczowych momentów książki jest chwila, gdy Dżek doświadcza bankructwa. To bolesna, ale niezwykle ważna lekcja – młody przedsiębiorca uświadamia sobie, że nie wszystko w biznesie zależy od zapału i chęci, ale także od wiedzy, umiejętności przewidywania i gotowości do podejmowania trudnych decyzji. To właśnie ten moment staje się dla Dżeka, a także dla czytelników, punktem zwrotnym, który pokazuje, że porażki są nieodłączną częścią drogi do sukcesu.

Korczak jako pedagog i pisarz

Janusz Korczak to postać niezwykle ważna nie tylko dla polskiej literatury, ale także dla pedagogiki i historii Polski. Urodzony w 1878 roku, był lekarzem, pisarzem, pedagogiem i działaczem społecznym, który całe swoje życie poświęcił pracy z dziećmi. Korczak jest autorem wielu książek, z których najważniejsze to „Król Maciuś Pierwszy” i „Bankructwo małego Dżeka”. Jego twórczość literacka zawsze była ściśle związana z działalnością pedagogiczną – Korczak wierzył, że literatura może być skutecznym narzędziem wychowawczym, a jego powieści dla dzieci pełne są głębokich refleksji i mądrości, które mają na celu kształtowanie młodych charakterów.

Korczak prowadził również Dom Sierot w Warszawie, gdzie realizował swoje idee pedagogiczne, opierające się na szacunku dla dziecka, jego prawach i potrzebach. Jego działalność przyniosła mu nie tylko uznanie, ale także

ogromną popularność wśród dzieci i młodzieży, które nazywały go „Starym Doktorem”. Korczak był przekonany, że dzieci, podobnie jak dorośli, mają swoje prawa i powinny być traktowane z należytą uwagą i szacunkiem. Jego prace, zarówno literackie, jak i pedagogiczne, do dziś są źródłem inspiracji dla nauczycieli i wychowawców na całym świecie.

Tło historyczne i społeczne

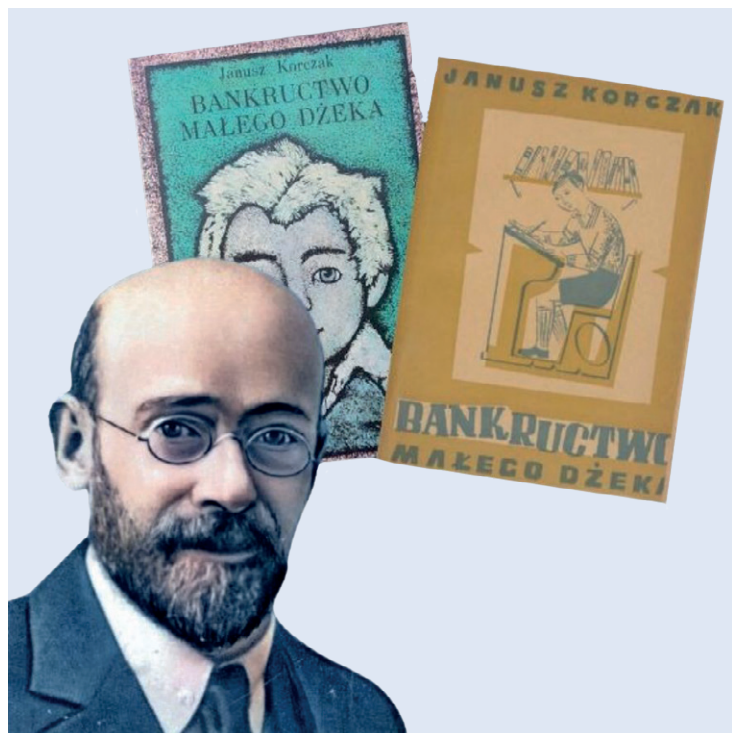
„Bankructwo małego Dżeka” nie powstało w próżni – książka była odpowiedzią na trudne czasy, w których przyszło żyć jej autorowi. Polska w latach 20. XX wieku, świeżo po odzyskaniu niepodległości, zmagala się z poważnymi problemami gospodarczymi, w tym z hiperinflacją, która destabilizowała codzienne życie obywateli. W tym kontekście powieść Korczaka zyskała dodatkowy wymiar – była nie tylko opowieścią dla dzieci, ale także swego rodzaju podręcznikiem, który miał na celu wprowadzenie młodych ludzi w świat ekonomii i pokazać im, jak ważne są finanse i przedsiębiorczość w codziennym życiu. Korczak był również świadomy, że do odbudowy silnego państwa, potrzebne będzie dobrze wykształcone i przedsiębiorcze pokolenie.

Korczak, sam będący świadkiem trudności, z jakimi borykali się Polacy, postanowił nie być biernym obserwatorem. Współpracując z wybitnymi reformatorami, jak Władysław Grabski, autor „Bankructwa małego Dżeka” wierzył, że edukacja ekonomiczna jest kluczem do odbudowy kraju i poprawy sytuacji obywateli. Korczak rozumiał, że dzieci muszą jak najwcześniej poznać wartość pieniędzy oraz zrozumieć, jakie konsekwencje niesie za sobą zarządzanie finansami – zarówno te pozytywne, jak i negatywne. Ta idea przenika całą powieść, czyniąc ją nie tylko fascynującą lekturą, ale także ważnym narzędziem edukacyjnym.

Współczesne znaczenie „Bankructwa małego Dżeka” i jego miejsce w kanonie lektur

W roku szkolnym 2024/2025 „Bankructwo małego Dżeka” zostało oficjalnie wpisane na listę lektur uzupełniających dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych. Mimo że od pierwszego wydania „Bankructwa małego Dżeka” minęło już sto lat, książka ta nie straciła na aktualności. Wręcz przeciwnie – w dobie globalizacji, dynamicznie zmieniającej się gospodarki i rosnącej roli przedsiębiorczości, lekcje zawarte w powieści Korczaka są bardziej aktualne niż kiedykolwiek. Młodzi ludzie, stając przed wyzwaniami współczesnego świata, muszą być wyposażeni nie tylko w wiedzę teoretyczną, ale także w umiejętność radzenia sobie z praktycznymi aspektami życia, w tym z finansami i zarządzaniem.

Wprowadzenie „Bankructwa małego Dżeka” do kanonu lektur szkolnych to także znak, że polski system edukacji coraz bardziej docenia wagę kształcenia umiejętności praktycznych. Książka Korczaka nie tylko uczy podstawowych zasad ekonomii, ale również kształtuje postawy odpowiedzialności, przedsiębiorczości i etyki w biznesie. Dzięki niej uczniowie mają okazję zrozumieć, że sukces finansowy to

nie tylko kwestia szczęścia, ale także ciężkiej pracy, wiedzy i umiejętności zarządzania ryzykiem.

Nauczyciele języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej mają możliwość wyboru książki Janusza Korczaka „Bankructwo małego Dżeka” jako lektury z listy lektur uzupełniających. Aby ułatwić wykorzystanie książki jako lektury Fundacja Warszawski Instytut Bankowości przygotował pakiet materiałów edukacyjnych: bezpłatne egzemplarze książki do szkolnej biblioteki oraz 5 scenariuszy lekcji wraz z kartami pracy i prezentacjami.

Scenariusze lekcji zostały opracowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Nauczycieli Polonistów (SNaP) i stanowią całościowy cykl poświęcony omawianiu lektury. Wszystkie materiały znajdują się na stronie www.PRZEDSIEBIORCZYDZEK.PL

Podsumowanie

„Bankructwo małego Dżeka” Janusza Korczaka to książka o ponadczasowym przesłaniu, która nie tylko bawi, ale także uczy i wychowuje. Wprowadzenie jej na listę lektur uzupełniających dla klas IV-VIII szkół podstawowych to ważny krok w stronę podniesienia poziomu edukacji ekonomicznej w Polsce. Dzięki tej decyzji kolejne pokolenia uczniów będą miały okazję zetknąć się z wartościami, które są kluczowe w życiu każdego człowieka – odpowiedzialnością, przedsiębiorczością i umiejętnością radzenia sobie z wyzwaniami, jakie niesie ze sobą życie w dynamicznie zmieniającym się świecie. Książka Korczaka, mimo upływu lat, wciąż pozostaje cennym źródłem wiedzy i inspiracji, która może pomóc młodym ludziom w stawianiu pierwszych kroków na drodze do dorosłości i odpowiedzialności za swoje życie. ✖

✕ NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE BIZNES I ZARZĄDZANIE

- Rok szkolny 2023/2024 był pierwszym rokiem realizacji nowego przedmiotu, który zastąpił podstawy przedsiębiorczości
- Nowy przedmiot jest realizowany w szkołach ponadpodstawowych
- BIZ jest realizowany zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym
- Od 2027 r. będzie można zdawać maturę z BIZ
- Celem wprowadzenia nowego przedmiotu jest podniesienie poziomu wiedzy ekonomicznej społeczeństwa, poprzez rozwój kluczowych kompetencji (m.in. postawy przedsiębiorcze, umiejętności menedżerskie, przywódcze) oraz praktyczne podejście w realizacji przedmiotu w szkole

Wiedza ekonomiczna Polaków

Z badania „Poziom wiedzy finansowej Polaków 2022”, przeprowadzonego na zlecenie WIB i Fundacji GPW, wynika, że **co trzeci dorosły Polak negatywnie ocenia swoją wiedzę z zakresu ekonomii i finansów**. Pomimo, iż na przestrzeni lat bardzo wiele udało się w tym obszarze zmienić na lepsze, to rezultaty badania jednoznacznie obrazują skalę problemu. Zapytani o poziom swojej wiedzy ankietowani średnio oceniają ją na trójkę minus w pięciostopniowej skali. Ponad połowa respondentów uważa, że obowiązek edukacji finansowej powinien zaczynać się już w szkole pod-

stawowej, a co trzeci pytany wskazuje, że właściwszym etapem jest szkoła ponadpodstawowa.

Biznes i zarządzanie to szansa na podniesienie poziomu wiedzy ekonomicznej polskiego społeczeństwa. Edukowanie w tym zakresie od najmłodszych lat stanowi podstawę budowania dobrobytu przyszłych pokoleń, które będą posiadały warsztat umożliwiający podejmowanie odpowiedzialnych decyzji dotyczących finansów osobistych. Jest to także element budowy społeczeństwa obywatelskiego, które może świadomie doglądać stanu finansów w państwie.

Rozpoczęcie nauki zagadnień dotyczących ekonomii, finansów oraz przedsiębiorczości stanowi także dobrą lokatę w perspektywie odnalezienia swojego miejsca na rynku pracy. Młode osoby, mające styczność w szkole ponadpodstawowej z tematyką ekonomiczną mogą świadomie wybierać ścieżkę zawodową w tym obszarze.

Różnice pomiędzy biznesem i zarządzaniem a podstawami przedsiębiorczości

W zakresie podstawowym wiele treści kształcenia i wymagań szczegółowych związanych z funkcjonowaniem gospodarki rynkowej, finansami, rynkiem pracy i przedsiębiorstwem jest bliskich treściom kształcenia w zakresie podstaw przedsiębiorczości. Nowością jest

dział „Zarządzanie projektami”. Treści kształcenia zakresu rozszerzonego są pogłębieniem problematyki zakresu podstawowego, więc częściowo także nawiązują do problematyki podstaw przedsiębiorczości. Jednym z ważniejszych wyróżników BIZ w stosunku do podstaw przedsiębiorczości jest położenie nacisku na umiejętności związane z zarządzaniem projektami i przyjęcie założenia, że uczniowie będą realizować w zakresie rozszerzonym duży projekt biznesowy lub społeczny.

Wymiar godzinowy

W zakresie podstawowym – 2 godziny tygodniowo w cyklu kształcenia w 1 i/ lub 2 klasie (wg decyzji dyrektora szkoły) liceum i technikum oraz 1 klasie szkoły branżowej I stopnia.

W zakresie rozszerzonym dodatkowo 8 godzin tygodniowo w okresie nauczania, czyli łącznie 10 godzin (rozkład wg decyzji dyrektora szkoły).

Matura z BIZ

Pierwsi absolwenci, którzy w pełni zrealizują ten przedmiot, będą mogli zdawać na maturze BIZ po 4 latach liceum, czyli w roku szkolnym 2026/2027 (w praktyce w maju 2027 r.). Uczniowie 5-letniego technikum rok później.

Więcej informacji o nowym przedmiocie:

WWW.GOV.PL/WEB/BIZ

WWW.BIZNESIZARZADZANIE.PL/ ✕

**Biznes
i zarządzanie**

Rok szkolny 2024/2025 jest kolejnym rokiem nauczania przedmiotu ekonomicznego w szkołach ponadpodstawowych

- BIZ jest realizowany zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym.
- Od 2027 r. będzie można zdawać maturę z BIZ.
- Celem wprowadzenia nowego przedmiotu jest podniesienie poziomu kluczowych kompetencji m.in. postawy przedsiębiorcze, umiejętności menedżerskie i przywódcze.

× POZIOM EDUKACJI FINANSOWEJ w szkołach jest niewystarczający - niepokojący wynik nowego badania.

Tuż przed rozpoczęciem roku szkolnego Polacy zostali zapytani o opinię na temat poziomu edukacji finansowej w szkołach. Ponad 60 procent ankietowanych stwierdziło w badaniu, że nie jest on wystarczający. Okazuje się, że to głównie na rodzicach spoczywa odpowiedzialność w zakresie przekazywania dzieciom wiedzy o finansach.

Takie wnioski przynosi najnowsze badanie z cyklu „Sytuacja na rynku consumer finance”, realizowane cyklicznie przez Instytut Rozwoju Gospodarczego Szkoły Głównej Handlowej (IRG SGH) oraz Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce (ZPF).

Wyniki ankiety są wstrząsające

Okazuje się, że 62,1 procent ankietowanych stwierdziło w badaniu, że poziom edukacji finansowej w szkołach nie jest wystarczający, a przeciwnego zdania jest tylko 12,6 procent respondentów. Z kolei aż jedna czwarta nie miała zdania na ten temat.

„To porażający wynik. A dodatkowo, ponad jedna czwarta respondentów nie potrafiła wyrazić swojej opinii. Oznacza to, że albo nie interesują się zakresem nauczania w szkole, albo nie mają wiedzy, czy edukacja finansowa jest w ogóle prowadzona w szkole. Lub też sami nie mają wystarczającej wiedzy finansowej. Tak duży odsetek odpowiedzi „nie wiem” należy ocenić negatywnie” - powiedział dr Sławomir Dudek, ekonomista IRG SGH i współautor badania. Wskazuje jednocześnie, że edukacja finansowa jest obszarem, w którym nie tylko dzieci, ale i dorośli mają braki.

Kto uczy dzieci finansów?

Ponad 77 procent ankietowanych ankietowanych w badaniu Polaków nie ma wątpliwości, że to na rodzinach czy opiekunach spoczywa największa odpowiedzialność, za wiedzę finansową dzieci. Wśród od-

powiedzi (możliwa więcej niż jedna) respondenci wskazywali też szkołę (58,9 procent) i instytucje finansowe (14 procent).

„Sytuacja na rynku consumer finance” to badanie realizowane od 2006 r. w odstępach kwartalnych przez ZPF oraz IRG SGH. W jego ramach respondenci odpowiadają na szereg pytań dotyczących sytuacji finansowej gospodarstw domowych. Efektem badania jest publikowany cyklicznie Barometr Rynku Consumer Finance (BRCF). Pokazuje on aktualne nastroje konsumentów i pozwala przewidywać m.in. ich skłonność do zaciągania nowych zobowiązań.

Przygotowanie nauczycieli i wsparcie instytucji

Już podczas debaty pt. „Rozwój gospodarki a luki w edukacji ekonomicznej – kredyt “bez pokrycia” dla kolejnych pokoleń?”, która miała miejsce podczas Europejskiego Kongresu Finansowego w Sopocie paneliści zwracali uwagę na pilną potrzebę przygotowania nauczycieli w zakresie edukacji ekonomicznej.

„Jeżeli chodzi o odpowiednią edukację ekonomiczną to krytyczną kwestią jest przygotowanie nauczycieli do przedmiotu Biznes i Zarządzanie. Mamy ponad 30 tysięcy szkół. Do szkół tam gdzie kształcimy na poziomie podstawowym i średnim, chodzi ponad 7 mln uczniów. Jeżeli więc mówimy o poprawie wiedzy to jest to ogromna rzesza ludzi. Warszawski Instytut Bankowości razem z najbliższymi partnerami obejmuje

rocznie około 450 tysięcy dzieci. Na ostatnim wykładzie online profesora Leszka Balcerowicza uczestniczyło 9 tysięcy osób. Nauczyciele są zainteresowani podnoszeniem swoich kwalifikacji i liczymy na wsparcie ze strony zarówno SGH jak innych rektorów uczelni ekonomicznych. Mówimy także o wsparciu banków” – powiedział Przewodniczący Komitetu Honorowego REE 2024 Krzysztof Pietraszkiewicz.

Dr Tadeusz Białek, Prezes Związku Banków Polskich i Przewodniczący Komitetu Programowego REE 2024 dodał, że nie wyłączając roli państwa w edukacji finansowej, to właśnie banki od wielu lat włączają się w edukację.

„Zmiana profilu działalności WIB była właśnie skierowana na edukację, a bankowcy w ramach wolontariatu przeprowadzają różne zajęcia edukacyjne. Oprócz licznych projektów związanych z samą edukacją ekonomiczną zwracamy uwagę na cyberbezpieczeństwo, gdyż w tym zakresie z naszych badań wynika, że wiedza Polaków nie jest najlepsza. Współpracujemy bliżej na tym polu także z policją. Mogę ujawnić, że w drugiej połowie roku uruchomimy dużą kampanię informacyjną w zakresie cyberbezpieczeństwa. Banki samodzielnie również podejmują odpowiednie działania. Od lat prowadzimy działania edukacyjne i informacyjne i one przynoszą efekty. Widać to choćby w ostatnich badaniach dotyczących wiedzy ekonomicznej Polaków” – powiedział prezes ZBP. ×

✘ RZĄD BĘDZIE WSPIERAŁ KULTURĘ OSZCZĘDZANIA I EDUKACJĘ FINANSOWĄ.

Budowa długofalowej strategii związanej z promowaniem oszczędzania w społeczeństwie polskim, zwłaszcza w kontekście zmian demograficznych, nierówności społecznych i zmieniających się nawyków konsumenckich jest dużym wyzwaniem. Rząd, instytucje finansowe jak i podmioty zajmujące się edukacją finansową stawiają na edukację i odpowiednią promocję kultury oszczędzania, inwestowania i unikania nadmiernego zadłużenia.

Jak podkreśla Ministerstwo Finansów kwestie związane między innymi z edukacją finansową znalazły swoje odzwierciedlenie w Krajowej Strategii Edukacji Finansowej, przyjętej przez Radę Ministrów 25 czerwca 2024 r.

Wiceminister finansów Jurand Drop przypomniał, że sektor finansowy w Polsce jest dobrze rozwinięty i stosunkowo inkluzywny - 96% osób w wieku 15 lat i więcej posiada rachunek bankowy. Poza tym coraz więcej Polaków twierdzi, że oszczędza pieniądze, przy czym wydaje się, że pandemia COVID-19 uświadomiła wielu z nich, jak ważne jest odkładanie środków finansowych na „czarną godzinę”.

Z drugiej jednak strony - jak wskazuje Jurand Drop w interpelacji poselskiej - jednocześnie wiele osób oszczędza nieregularnie, posiada niewielkie oszczędności lub woli utrzymywać płynność swoich oszczędności w postaci gotówki lub lokat bankowych, tracąc potencjalnie możliwy do uzyskania zwrot z inwestycji, zwłaszcza w sytuacji niskich stóp procentowych i wysokiej inflacji.

Niski poziom wiedzy finansowej Polaków

„Prawie jedna trzecia Polaków ocenia poziom własnej wiedzy finansowej jako niski lub bardzo niski. Polacy są bardziej skłonni skupiać się na krótkoterminowych potrzebach finansowych i nie planują zabezpieczenia finansowego na przyszłość. Większość dorosłych Polaków uważa, że radzi sobie finansowo „na styk”, prawie połowa uważa, że ich finanse kontrolują ich życie, a ponad jedna trzecia martwi się, czy pokryje swoje podstawowe wydatki na życie” – napisał wiceminister finansów Jurand Drop.

Waldemar Zbytek - Prezes Fundacji Warszawski Instytut Bankowości oraz Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego REE 2024 podczas debaty pt. „Rekomendacje sektora bankowego dla systemowych rozwiązań edukacyjnych - wnioski z lat praktyki i doświadczeń”, która miała miejsce podczas niedawnego Europejskiego Kongresu Finansowego w Sopocie podkreślił rolę Strategii w edukacji.

„Strategia jest wpisana w jeden z najważniejszych punktów obchodów Roku Edukacji Ekonomicznej. Ale tam jest jeszcze bardzo ważny punkt, że nie tyle jej uchwalenie, co samo wdrożenie jest kluczowe. Znamy bowiem przykłady w Europie, gdzie zostało to uchwalone, a po 3 latach się

okazało, że nikt z tym nic nie zrobił” – zwrócił uwagę prezes Waldemar Zbytek.

W jego ocenie przy odpowiednim wsparciu edukacja ekonomiczna powinna rozpoczynać się przynajmniej już od szkoły podstawowej, gdzie „mamy wielką lukę”.

Działania rządu wspierające wzrost oszczędności Polaków

Według wiceministra finansów wdrażanie Strategii Edukacji Finansowej przez najbliższe 7 lat ma właśnie na celu zwiększenie odporności finansowej mieszkańców Polski oraz poprawę ich dobrostanu finansowego, m.in. poprzez zwiększenie poziomu ich oszczędności, inwestycji oraz unikanie nadmiernego zadłużenia.

„W ramach polityki zachęcania obywateli do długoterminowego oszczędzania planowane jest wprowadzenie preferencji w opodatkowaniu przychodów (dochodów) z oszczędzania długoterminowego (co najmniej 1 rok). W tym celu planuje się wprowadzenie kwoty ograniczenia poboru podatku z kapitałów pieniężnych od dochodów (przychodów) z oszczędności, do wysokości ogłaszanego corocznie limitu, ustalanego w odniesieniu do rocznej kwoty oszczędności w wysokości 100 tys. zł” - wskazuje Jurand Drop.

Oszczędności Polaków są wciąż bardzo „małe”

Podczas konferencji „Inwestowanie i oszczędzanie - diagnoza trendów, wyniki badań, rekomendacje”, która miała miejsce tuż przed wakacjami prezes Związku Banków Polskich Tadeusz Białek poinformował, że suma aktywów finansowych gospodarstw domowych w Polsce przekroczyła 2,8 biliona zł, ale na tle krajów unijnych Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc np. w relacji oszczędności do PKB.

Prezes Białek dodał, że pod względem relacji aktywów finansowych do PKB za nami jest tylko Rumunia, a daleko przed nami takie kraje jak Litwa, Łotwa, Węgry czy lider w naszym regionie jeśli chodzi o oszczędzanie, czyli Czechy.

Jednocześnie prezes ZBP podkreślił, że Polacy trzymają większość swoich oszczędności w bankach, do tego na bardzo krótkie okresy i właściwie nie ma długoterminowego, systematycznego oszczędzania ze względu na brak m.in. odpowiednich bodźców podatkowych. ✘

✕ Projekt „PORWANI PRZEZ EKONOMIĘ”

„Porwani Przez Ekonomię” to innowacyjny, ogólnopolski projekt edukacyjny, którego celem jest podniesienie poziomu wiedzy ekonomicznej młodzieży w Polsce oraz inspirowanie do głębszego zrozumienia mechanizmów rządzących światem współczesnych finansów.

Projekt jest odpowiedzią na zbyt niski poziom wiedzy ekonomicznej Polaków, wskazywany m.in. w corocznym badaniu „Poziom wiedzy finansowej Polaków”. W badaniu z 2022 r. aż 37% respondentów ocenia swoją wiedzę finansową jako bardzo i raczej małą (*Raport z badania „Poziom wiedzy finansowej Polaków 2022. Edycja V, WIB, Fundacja GPW*).

Projekt, oparty na książce prof. Witolda Orłowskiego „Ekonomia dla ciekawych”, dostarcza unikalne materiały dydaktyczne, w tym 11 scenariuszy lekcji, słuchowisko oraz komiks. Te narzędzia edukacyjne oraz interaktywne formy przekazu pozwalają na przekazywanie wiedzy w angażujący i ciekawy sposób. Projekt nieustannie się rozwija – w kolejnych latach pojawiają się nowe scenariusze i przydatne narzędzia edukacyjne.

Projekt koncentruje się na kluczowych mechanizmach gospodarczych oraz zagadnieniach obejmujących takie obszary jak: oszczędzanie, inwestowanie, pieniądz, gospodarka rynkowa, rynek pracy, nierówności dochodowe, inflacja, podatki, globalizacja, kredyt, zadłużenie czy cyberbezpieczeństwo. Wyjątkowość projektu polega na jego szerokim zasięgu, jakości oferowanych materiałów edukacyjnych oraz interaktywności. Od początku realizacji Projektu nauczyciele przeprowadzili ponad 10 000 lekcji dla prawie 230 000 uczniów. Zorganizowano także 4 ogólnopolskie lekcje online z udziałem ekspertów, które przyciągnęły ponad 26 000 uczniów z całego kraju. Te spotkania nie tylko umożliwiły zdobycie wiedzy, ale dały młodzieży możliwość bezpośredniego dialogu z autorytetami w dziedzinie ekonomii.

Kluczowym elementem sukcesu projektu „Porwani Przez Ekonomię” jest aktywna współpraca z ponad 1200 nauczycielami z całej Polski, którzy chętnie uczestniczą w realizacji projektu. Dzięki cyklicznym warsztatom szkoleniowym, nauczyciele mogą zdobywać nową wiedzę oraz doskonalić swoje umiejętności dydaktyczne, co przekłada się na efektywność i atrakcyjność prowadzonych zajęć - m.in. tych z wykorzystaniem projektowych materiałów edukacyjnych. „Porwani Przez Ekonomię” to projekt, który nie tylko uczy, ale także budzi pasję i zainteresowanie ekonomią wśród młodzieży, przygotowując ją do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu gospodarczym.

Realizacja projektu wpisuje się również w założenia programowe przedmiotu biznes i zarządzanie, który we wrześniu 2023 r. pojawił się w szkołach ponadpodstawowych. Tematy scenariuszy lekcji przygotowanych w ramach Projektu pokrywają się z punktami podstawy programowej przedmiotu biznes i zarządzanie. Dzięki temu nauczyciele otrzymują profesjonalnie przygotowane narzędzia edukacyjne ułatwiające przekazywanie, często niełatwych, treści ekonomicznych. Materiały edukacyjne są regularnie konsultowane z metodykami oraz ekspertami, co gwarantuje ich wysoką jakość i aktualność, a także pozwalają one na realizację zamierzonych celów.

Dlaczego „Porwani Przez Ekonomię”? Kto, kogo i w jakim celu porywał!? Zapraszamy nauczycieli i uczniów do skorzystania z materiałów edukacyjnych dostępnych na stronie projektu. Oprócz książki, znajdują się tam prezentacje audiowizualne, scenariusze lekcji oraz m.in. generatory memów.

Wszystkie informacje i materiały projektowe znajdują się na stronie WWW.PORWANIPRZEZEKONOMIE.PL ✕

✕ SCORE HUNTER JUNIOR - grając, zdobywaj wiedzę finansową i wygrywaj nagrody

Score Hunter Junior to konkurs realizowany na platformie edukacyjnej wykorzystującej elementy grywalizacji, skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Organizatorem inicjatywy jest Biuro Informacji Kredytowej SA we współpracy z Fundacją Warszawski Instytut Bankowości.

SCORE HUNTER Junior

Celem konkursu jest upowszechnienie wiedzy z zakresu budowania wiarygodności finansowej, bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z produktów kredytowych oraz ochrony własnej tożsamości. Zadaniem uczestnika jest zdobycie jak największej liczby punktów w grze, poprzez wykonywanie misji i wyzwań na platformie. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody finansowe.

Score Hunter Junior jest skierowany do uczniów:

- szkół ponadpodstawowych (publicznych i niepublicznych)
- w wieku od 14. roku życia (za pisemną zgodą przedstawiciela ustawowego)
- którzy posiadają miejsce zamieszkania na terytorium RP
- których szkoła zgłosiła swój udział w konkursie

Score Hunter Junior stawia na edukację poprzez zabawę, umożliwiając uczestnikom eksplorację świata finansów w sposób atrakcyjny i przystępny. Konkurs wychodzi naprzeciw potrzebom dzisiejszego pokolenia, które w coraz większym stopniu potrzebuje umiejętności zarządzania finansami i ochrony swojej tożsamości. Score Hunter Junior inspirowa młodych ludzi do samodzielnej eksploracji świata

finansów, dając im pewność, że zdobycie wiedzy i umiejętności w tej dziedzinie może być przyjemne i satysfakcjonujące.

10 nagród głównych:

- dla 10 graczy/uczniów z najlepszym wynikiem w Konkursie: karta podarunkowa przedpłacona o wartości 1000 zł brutto.
Fundatorem Nagród dla Uczniów jest Organizator, tj. BIK.

Nagrody dodatkowe:

- dla 5 nauczycieli (Koordynatorów ze Szkół), które w swoich województwach zaangażują największą liczbę Uczestników (którzy osiągnęli wynik nie mniejszy niż 100 Punktów wiedzy): nagroda pieniężna w wysokości 800 zł brutto.
Fundatorem Nagród dla Koordynatorów jest WIB.
- dla 3 szkół, które zaangażują największą liczbę Uczestników, biorących udział w Konkursie (w ramach danej Szkoły, którzy zdobyli minimum 50 Punktów wiedzy): karta podarunkowa przedpłacona o wartości 2000 zł brutto.
- Fundatorem Nagród dla Szkół jest Organizator, tj. BIK.

Więcej informacji:

[HTTPS://BAKCYL.WIB.ORG.PL/BAKCYL/KONKURSY/SCORE-HUNTER-JUNIOR/](https://bakcyl.wib.org.pl/bakcyl/konkursy/score-hunter-junior/)

Kontakt:

SCOREHUNTER@BIK.PL

BAKCYL@WIB.ORG.PL

✘ Projekt BAKCYL - Przewodnik po finansach dla dzieci i młodzieży

Projekt Bankowcy dla Edukacji Finansowej Dzieci i Młodzieży BAKCYL jest realizowany przez Warszawski Instytut Bankowości od 2013 r. w ramach jednego z największych programów pozaformalnej edukacji finansowej w Europie – „Bankowcy dla Edukacji”. Głównym celem projektu jest podnoszenie poziomu wiedzy z zakresu ekonomii, cyberbezpieczeństwa oraz inspirowanie świadomych działań i budowanie właściwych postaw w zakresie przedsiębiorczości.

W realizację projektu BAKCYL zaangażowanych jest blisko 120 banków i fundacji bankowych oraz 400 samorządów z całego kraju. Od początku istnienia Projektu przeszkolono ponad 1200 Wolontariuszy, dzięki którym zrealizowano ponad 50 000 lekcji.

Projekt Bankowcy dla Edukacji Finansowej Dzieci i Młodzieży wpisuje się w priorytety Krajowej Strategii Edukacji Finansowej, zarówno w zakresie grup priorytetowych do których powinna być skierowana edukacja ekonomiczna i finansowa, jak i w zakresie merytorycznym.

Projekt BAKCYL to m.in.:

- Lekcje
 - w formule on-line i stacjonarnej
 - prowadzone przez wolontariuszy – ekspertów sektora bankowego
 - dostosowane do podstawy programowej, na bieżąco aktualizowane, uzupełnione o filmy, quizy i ćwiczenia
- Konkursy
 - na każdym poziomie edukacji
 - szeroki zakres tematyczny: edukacja ekonomiczna z elementami cyberbezpieczeństwa, zarządzanie finansami osobistymi, wiarygodność finansowa, przedsiębiorczość, a także inwestowanie,
 - różnorodna forma: gry, symulacje, quizy, projekty, krzyżówki.
- Spotkania z praktykami
- Profesjonalne materiały edukacyjne, w tym filmy czy karty pracy do wykorzystania przez nauczyciela na lekcji.

W bieżącym roku szkolnym 2024/2025 rozszerzona została oferta dla szkół podstawowych, dla których przygotowaliśmy nowe lekcje:

- w klasach IV-V są to tematy:
 - Twoje pieniądze
 - Oto Bank! krótka historia o tym co, jak i dla kogo robią banki

- w klasach VI-VIII temat:
 - Przedsiębiorczy Sprzedawca Jabłek – mała historia wielkiego rynku

Poza w/w lekcjami realizujemy tematy:

- W szkołach podstawowych w klasach VI – VIII
 - Od oszczędzania do inwestowania
 - Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni
- W szkołach ponadpodstawowych
 - Rynki finansowe - zaufanie w biznesie
 - Moje finanse - myślę przedsiębiorczo
 - Mądre inwestowanie
 - Cyberbezpieczeństwo
 - Praca w banku – zawodowe studium przypadku
 - Wiarygodność finansowa i zdolność kredytowa

W ujęciu długofalowym projekt BAKCYL umożliwia osiągnięcie następujących celów edukacyjnych:

- Dla szkół wzbogacenie programu nauczania o ciekawe i interaktywne działania edukacyjne z zakresu praktycznych zagadnień finansowych. Są one dostosowane do potrzeb programowych i oczekiwań uczniów, a realizowane z udziałem przygotowanych dydaktycznie bankowców/praktyków – wolontariuszy,
- Rozszerzenie edukacji uczniów o wiedzę i umiejętności z finansów - niezbędne do pomyślnego funkcjonowania młodych obywateli w nowoczesnym, opartym na wiedzy społeczeństwie,
- Kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży, które są podstawą budowania społecznej gospodarki rynkowej,
- Wprowadzenie uczniów w świat codziennych finansów, tak aby potrafili wykorzystać dla siebie odpowiednie usługi finansowe na starcie w dorosłość oraz zabezpieczyć swoje potrzeby na przyszłość,
- Wykorzystanie doświadczenia pracowników bankowych oraz potrzeby dzielenia się wiedzą dla rozwoju młodego pokolenia oraz dobra wspólnego.

Więcej o projekcie: [🔗 HTTPS://BAKCYL.WIB.ORG.PL/](https://bakcycl.wib.org.pl/) ✘

✗ Projekt edukacyjny - **BEZPIECZEŃSTWO W CYBERPRZESTRZENI**

Postępująca rewolucja cyfrowa oraz związane z nią przemiany społeczne wymuszają na decydentach potrzebę ciągłego monitorowania i analizowania trendów cyfrowych. Systematyczne zwiększanie udziału zagranicznych inwestycji w obszarze nowych technologii pokazuje kierunek rozwoju Polski jako żyznego gruntu pod inwestycje światowych liderów postępu technologicznego. Pociąga to za sobą konieczność adaptacji edukacji do zmieniającej się rzeczywistości tak, by skutecznie przeciwdziałać cyfrowemu wykluczeniu czy niepożądanym i dotąd nieznanym zjawiskom, z którymi Polacy spotykają się w sieci.

Projekt edukacyjny „Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni” (BwC) zainicjowany w 2017 r. przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości odpowiada na wyzwania współczesności. Projekt powstał w celu promowania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, w tym dotyczących bezpiecznego korzystania z narzędzi gospodarki elektronicznej, ochrony tożsamości oraz przeciwdziałania dezinformacji. W ramach projektu realizowanych jest wiele działań w zakresie edukacji nt. cyberbezpieczeństwa, np. lekcje, wykłady, konkursy, spotkania i konferencje. Projekt skierowany jest do grup odbiorców w różnym wieku (dzieci/młodzież, studenci, seniorzy), ale aktywności na rzecz edukacji dzieci i młodzieży szczególnie się wyróżniają.

Działania w ramach projektu „Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni” obejmują:

- lekcje dla uczniów, wykłady dla studentów, spotkania z seniorami,
- ścieżkę tematyczną podczas Kongresu Edukacji Finansowej i Przedsiębiorczości,
- testy wiedzy Cyber Geniusz,
- badanie „Postawy Polaków wobec cyberbezpieczeństwa”,
- kurs „Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni” w formie ogólnodostępnego e-learningu,
- dedykowane odcinki audycji o cyberbezpieczeństwie podcastu „3 grosze o ekonomii”,
- publikacje medialne (artykuły) w mediach ogólnopolskich, samorządowych, studenckich i młodzieżowych.

W Projekcie BwC aktywnie uczestniczą Partnerzy Wspierający: Allegro, BLIK, ING Bank Śląski, Fundacja Polska Bezgotówkowa, Santander Bank Polska, VISA, DAGMA Bezpieczeństwo IT/ESET, Zakład Usług Informatycznych NOVUM. Partnerstwo merytoryczne nad projektem objęła Naukowa i Akademicka

Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy (NASK-PIB).

Projekt ma charakter ogólnopolski i dotarł już do ponad 1,5 miliona odbiorców, w tym bezpośrednio:

- do ponad 260 tys. uczniów (w tym w ramach lekcji i konkursów),
- do ponad 120 tys. studentów i pracowników uczelni (w tym ramach wykładów i konkursów),
- do ponad 200 tys. seniorów (w ramach kampanii edukacyjnych w mediach i Social Mediach),
- i około 2 tys. seniorów w ramach spotkań stacjonarnych.

Masz pytanie lub chcesz dołączyć do projektu „Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni”?

Napisz do Koordynatorki projektu:

Aleksandra Czyrkowska

Odwiedź stronę projektu:

[CYBER.WIB.ORG.PL](https://cyber.wib.org.pl)

✗ Czas zadbać o **CYFROWY DOBROSTAN UCZNIÓW!**

Badanie EY „Ostrożni w Sieci” wskazuje, że coraz powszechniejszym zjawiskiem wśród młodzieży szkolnej jest przesiadywanie wielu godzin przed ekranem komputera i smartfona - 34% nastolatków surfuje w sieci w tygodniu min. 4 godziny dziennie, a w weekendy odsetek ten wzrasta do 60%. Z pewnością zjawisko spędzania wolnego czasu głównie przed laptopem/tabletem/telefonem stanowi zagrożenie dla rozwoju dzieci i młodzieży oraz powoduje osłabienie ich więzi społecznych. Badanie EY zwraca również uwagę, że niektórzy rodzice nie wyznaczają swoim dzieciom żadnych ograniczeń

czasowych na „bycie” online. Dlatego warto, aby temat cyberhigieny był poruszany zarówno w szkołach, ale też w przestrzeni np. instytucji pozarządowych, tak by z wielu stron uświadomić uczniom, że dbałość o cyfrowy dobrostan jest dla nich naprawdę ważny.

W projekcie edukacyjnym WIB „Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni” (BwC) od roku szkolnego 2024/2025 pojawiła się specjalna lekcja dla uczniów o cyberhigienie. Webinary prowadzi Partner wspierający projekt BwC, Polski Standard Płatności-BLIK. Eksperti od cyberbezpieczeństwa przedstawiają uczniom zasady przebywania przed komputerem czy telefonem i inne pozwalające zachować równowagę w cyfrowym świecie. Lekcja dostępna jest na platformie projektu edukacyjnego Bankowcy dla Edukacji Finansowej Dzieci i Młodzieży BAKCYL.

✗ **WARTO UCZYĆ DZIECI** o cyberbezpieczeństwie!

Z badania WIB „Postawy Polaków wobec cyberbezpieczeństwa 2024” wynika, że dezinformacja i cyberprzemoc to jedne z największych zagrożeń w przestrzeni cyfrowej. 88% badanych Polaków wskazało również, że np. lekcje informatyki w szkołach powinny w większym stopniu skupiać się na cyberbezpieczeństwie. Natomiast raport NASK „Nastolatki 3.0.” zwraca uwagę, że ponad dwie trzecie uczniów twierdzi, że w internecie problemem jest mowa nienawiści, a ponad 40% uważa, że w sieci nie można odróżnić informacji prawdziwych od fałszywych. Stąd istotne jest, aby edukację o bezpiecznym funk-

cjonowaniu **w cyfrowym świecie** i jego zagrożeniach wprowadzać już od najmłodszych lat.

Stając naprzeciw potrzebom edukacyjnym WIB wspólnie z NASK prowadzi od 2023r. lekcje online dla szkół podstawowych pt. „Sok pomarańczowy i dezinformacja - co mają wspólnego?” - eksperci NASK pokazują uczniom klas VI-VIII, jak rozpoznawać fake newsy i dezinformację.

Natomiast w roku szkolnym 2024/2025 został wprowadzony nowy webinar dotyczący cyberprzemocy - eksperci NASK przekazują, jak reagować na przemoc i jak radzić sobie z hejtem w internecie.

Lekcje prowadzone są w ramach projektu edukacyjnego WIB pt. „Bezpieczeństwo w Cyberprzestrzeni”, w którym NASK jest Partnerem merytorycznym, a są udostępniane poprzez platformę projektu edukacyjnego Bankowcy dla Edukacji Finansowej Dzieci i Młodzieży BAKCYL.

× PROJEKTY NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

Narodowy Bank Polski (NBP) aktywnie wspiera edukację finansową i ekonomiczną, oferując szeroką gamę programów, konkursów i zasobów skierowanych m.in. do uczniów i nauczycieli.

„Złote Szkoły NBP” to ogólnopolski program edukacyjny skierowany do środowisk szkolnych. Ideą programu jest przygotowanie młodzieży do bezpiecznego i swobodnego poruszania się w świecie finansów. W szkole, która ubiega się o tytuł Złotej Szkoły NBP, zawiązuje się Drużyna Ambasadorów Edukacji Ekonomicznej. Drużyna musi składać się z min. 2 nauczycieli i min. 5 uczniów a maks. 10 uczniów. Na czele drużyny stoi nauczyciel koordynator, który ma zgodę dyrektora szkoły na udział w programie. Drużyna zdobywa niezbędną wiedzę do wykonania zadań, opracowuje pomysły na ich realizację i przeprowadza zadania programu.

Do udziału w programie zapraszani są nauczyciele i uczniowie szkół podstawowych (klasy 7 i 8) oraz szkół ponadpodstawowych. Nauczyciele mogą uczyć dowolnego przedmiotu. Każda szkoła i każdy nauczyciel mogą być zgłoszeni do programu jeden raz w danej edycji.

W roku szkolnym 2023/24 realizowana była IV edycja programu, której temat przewodni brzmiał „Polski złoty w obiegu od 100 lat – NBP i jego funkcja emisyjna”. Temat tej edycji pokrywa się z setną rocznicą powstania polskiego złotego.

W czerwcu została rozstrzygnięta aktualna edycja programu i **tytuł „Złota Szkoła NBP” zdobyło 285 szkół**, wśród których **126 otrzymało wyróżnienia i nagrody pieniężne** za najlepiej zrealizowane zadania edycji. Zapraszamy do zapoznania się z listami Złotych Szkół NBP i laureatów nagród pod linkiem WWW.ZLOTESZKOXY.NBP.PL/LAUREACI.

Zapraszamy do udziału w kolejnej edycji programu. Więcej informacji dostępne pod linkiem: WWW.ZLOTESZKOXY.NBP.PL.

Centrum Pieniądza NBP im. Sławomira S. Skrzypka to interaktywna placówka, której celem jest popularyzacja wiedzy o pieniądzu, ekonomii i historii finansów. Centrum oferuje

ekspozycje i warsztaty edukacyjne, które pomagają uczniom zrozumieć skomplikowane procesy ekonomiczne poprzez interaktywne wystawy i multimedialne prezentacje.

Centralna Biblioteka NBP jest biblioteką naukową o profilu ekonomicznym i posiada jeden z najbogatszych zbiorów z tego zakresu w Polsce. Biblioteka oferuje dostęp do licznych publikacji, czasopism oraz baz danych, wspierając badania i edukację ekonomiczną na wszystkich poziomach kształcenia. Jest otwarta dla uczniów, studentów, naukowców oraz wszystkich zainteresowanych tematyką finansową.

Więcej na WWW.NBP.PL/EDUKACJA/ ✕

× DZIAŁANIA KNF

Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) prowadzi działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości finansowej wśród Polaków oraz dba o bezpieczeństwo i rozwój rynku finansowego w naszym kraju. Programy edukacyjne są skierowane zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych, w tym także przedsiębiorców.

Jednym z kluczowych projektów jest Centrum Edukacji dla Uczestników Rynku (CEDUR), w ramach którego prowadzona jest działalność szkoleniowa, wydawnicza oraz programy edukacyjne, konkursy, podcast UKNF „Finanse pod nadzorem”, mające na celu poszerzenie wiedzy z zakresu finansów i rynku kapitałowego.

KNF prowadzi coroczne kampanie edukacyjne, takie jak Global Money Week, które promują odpowiedzialne zachowania finansowe od najmłodszych lat oraz World Investor Week. Podczas Światowego Tygodnia Inwestora, który organizowany jest co roku w pierwszym tygodniu października, realizowane są równoległe na sześciu kontynentach inicjatywy edukacyjne skierowane do przyszłych i obecnych inwestorów.

Ponadto KNF organizuje kampanie informacyjne dotyczące cyberbezpieczeństwa finansowego, mające na celu uświadomienie dzieci, młodzieży i dorosłych o zagrożeniach w sieci oraz sposobach ochrony danych osobowych i finansowych.

Więcej informacji na: WWW.KNF.GOV.PL ✕

× PROJEKTY BGK

Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) odgrywa istotną rolę w kształtowaniu świadomości ekonomicznej w Polsce. W ramach swojej działalności BGK nie tylko wspiera rozwój gospodarki i realizuje projekty infrastrukturalne, ale również angażuje się w edukację ekonomiczną dzieci i młodzieży.

Jednym z projektów realizowanych przez BGK jest program „Małe Miasto”. Jest to innowacyjny projekt edukacyjny skierowany do dzieci w wieku od 8 do 12 lat. „Małe Miasto” jest symulacją prawdziwego miasta, w którym dzieci mogą doświadczać codziennych wyzwań dorosłego życia. W ramach programu uczestnicy mają okazję poznawać różne zawody, zarabiać, oszczędzać, wydawać pieniądze - podejmować decyzje finansowe. Dzięki tej formie nauki dzieci uczą się, jak działa rynek pracy, jakie są zasady przedsiębiorczości oraz jakie znaczenie mają oszczędności i inwestycje.

Program ten pozwala dzieciom nie tylko na zdobycie teoretycznej wiedzy o finansach, ale również na praktyczne jej zastosowanie. Zrozumienie, jak ważna jest rola pieniędzy w życiu codziennym oraz mechanizmów funkcjonowania gospodarki, jest kluczowym elementem tego programu.

Więcej informacji o programie na www.fundacja.bgk.pl/male-miasto.

Kolejną inicjatywą BGK jest program „Były sobie pieniądze...”, który również koncentruje się na edukacji finansowej dzieci. Ten program, skierowany do przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych w wieku 3-9 lat, ma na celu podniesienie poziomu wiedzy ekonomicznej oraz wprowadzenie w podstawy finansów, tak, aby potrafiły lepiej funkcjonować w nowoczesnym społeczeństwie.

„Były sobie pieniądze...” to seria autorских lekcji o finansach dla dzieci, których tematyka skorelowana jest z podstawą programową i dotyczy przede wszystkim wartości pieniądza, podstaw ekonomii, zarządzania finansami osobistymi, roli i funkcji banków, jak również umiejętności krytycznego myślenia i zastosowania tej wiedzy w praktyce oraz podejmowania racjonalnych wyborów konsumenckich.

Dzięki takim inicjatywom Bank Gospodarstwa Krajowego przyczynia się do kształtowania przyszłych pokoleń świadomych konsumentów i przedsiębiorców. Edukacja ekonomiczna od najmłodszych lat jest niezwykle istotna, ponieważ pomaga dzieciom i młodzieży zrozumieć złożoność świata finansów i przygotowuje ich do podejmowania odpowiedzialnych decyzji w dorosłym życiu.

Rok 2024 to setne rocznica utworzenia Banku Gospodarstwa Krajowego.

Więcej informacji o programie na www.fundacja.bgk.pl/byly-sobie-pieniadze ✕

× PROJEKTY PZU

Fundacja PZU od 2004 roku odgrywa kluczową rolę w realizacji działań filantropijnych Grupy PZU, stanowiąc istotny element strategii zaangażowania społecznego tej organizacji.

Jej misją jest promowanie edukacji dzieci i młodzieży, wspieranie talentów oraz wyrównywanie szans osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Konkurs „Z Fundacją PZU po lekcjach”

Konkurs „Z Fundacją PZU po lekcjach” ma na celu wspieranie organizacji, które oferują ciekawe i rozwijające zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży. Dzięki temu konkursowi, różnorodne organizacje mogą otrzymać wsparcie na realizację swoich pomysłów edukacyjnych, które mają na celu rozbudzenie w uczniach ciekawości świata, pasji oraz aktywności. W efekcie poprawia to standard nauczania oraz rozwija talenty uczniów.

Konkurs „Młodzi niepełnosprawni - sprawni z Fundacją PZU”

Celem konkursu „Młodzi niepełnosprawni - sprawni z Fundacją PZU”, jest dofinansowanie działań, które mają na celu zwiększenie samodzielności i aktywności osób z niepełnosprawnością. Konkurs ten adresowany jest do organizacji realizujących projekty związane z przygotowaniem do życia, zapewnieniem dostępu do profesjonalnej i nowoczesnej rehabilitacji oraz organizacją zajęć edukacyjnych, ciekawych form aktywizacji, warsztatów terapii zajęciowej i wycieczek.

Więcej informacji

Fundacja PZU poprzez swoje działania i konkursy, takie jak „Z Fundacją

FUNDACJA

PZU po lekcjach” oraz „Młodzi niepełnosprawni - sprawni z Fundacją PZU”, znacząco przyczynia się do wspierania edukacji i rozwoju młodzieży oraz osób z niepełnosprawnościami. Inicjatywy te są doskonałą okazją dla organizacji, które pragną realizować wartościowe projekty edukacyjne.

Więcej informacji na temat konkursów na <https://fundacja.pzu.pl/konkursy-i-dotacje>.

× EDUAKCJA – projekt edukacyjny o rynku kapitałowym

EduAkcja to ogólnopolski projekt edukacyjny organizowany przez Fundację GPW, CFA Society Poland, Fundację Warszawski Instytut Bankowości, Franklin Templeton oraz Izbę Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych.

Celem EduAkcji jest zapoznanie młodych ludzi ze światem rynku kapitałowego, rozwijanie ich świadomości finansowej oraz umożliwienie zdobycia praktycznej wiedzy, która przyda się im w przyszłości. Projekt skierowany jest do uczniów klas VI – VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych. Chcemy wzbudzić ciekawość uczniów i przygotować do podejmowania świadomych decyzji finansowych już od najmłodszych lat.

To co wyróżnia projekt EduAkcja, to m.in. fakt, że lekcje prowadzone są przez ekspertów – praktyków rynku

kapitałowego dzięki czemu uczestnicy mają możliwość uczenia się od osób posiadających praktyczną wiedzę i doświadczenie, co czyni zajęcia bardziej autentycznymi i wartościowymi.

EduAkcja to m.in.:

- Lekcje on-line dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych
- Spotkania on-line z Praktykami Rynku,
- Konkursy z nagrodami dla uczniów
- Materiały dydaktyczne wspierające nauczycieli
- Artykuły publikowane w mediach lokalnych i samorządowych

Zapraszamy po więcej informacji na strony:

WWW.EDU-AKCJA.ORG

WWW.BAKCYL.WIB.ORG.PL/PROJEKTY-PARTNERSKIE/EDUAKCJA/

Organizatorzy

Współorganizatorzy

Patroni

Partnerzy

× SZKOLNA INTERNETOWA GRA GIEŁDOWA (SIGG)

Projekt SIGG organizowany przez GPW oraz Fundację GPW we współpracy z Fundacją im. Lesława A. Pagi kierowany jest do uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych. Ma on na celu edukację ekonomiczną młodzieży w zakresie mechanizmów działania rynku kapitałowego oraz giełdy.

Formuła projektu obejmuje grę inwestycyjną realizowaną na bazie platformy GPWtr@der oraz moduł edukacyjny, w ramach którego młodzież szkolna zapoznaje się z zasadami działania giełdy oraz instrumentami giełdowymi. Zdobytą wiedzę uczniowie (w 2-4-osobowych zespołach) wykorzystują do samodzielnego dokonywania wirtualnych transakcji z wykorzystaniem dostępnych w grze instrumentów finansowych (akcji, ETF-ów czy kontraktów terminowych). Inwestycje realizowane są w oparciu o środki wirtualne, ale transakcje zawierane są na podstawie rzeczywistych ofert kupna i sprzedaży na realnym rynku giełdowym. Taki mechanizm doskonale oddaje giełdową rzeczywistość, a uczniowie w praktyce przekonują się, na czym polega inwestowanie na giełdzie, poznają ryzyko inwestycyjne i skutki niewłaściwych decyzji. Poprzez udział w projekcie młodzi ludzie mają także możliwość zdobycia umiejętności analizowania danych i sytuacji na rynku, podejmowania decyzji oraz pracy w grupie. W dotychczas zrealizowanych edycjach projektu SIGG uczestniczyło przeszło 380 tysięcy uczniów. Więcej informacji na: WWW.SIGG.GPW.PL

Wizyty edukacyjne na GPW

Oferta wizyt szkolnych na GPW w Warszawie adresowana jest do zorganizowanych grup młodzieży ze szkół ponadpodstawowych oraz klas VII i VIII szkół podstawowych. W ramach wizyty edukacyjnej uczniowie mogą poznać fakty i zdarzenia z historii i życia giełdy, a także obejrzyć figurę byka i Salę Notowań, gdzie znajduje się charakterystyczny dzwon. Dla grup przygotowany jest także materiał filmowy nt. funkcjonowania giełdy i inwestowania na rynku kapitałowym, połączony z prezentacją multimedialną i pogadanką animatora z Fundacji GPW. Zdobytą wiedzę uczniowie mogą utrwalić dzięki wypełnianiu kart pracy. Wizyty edukacyjne są bezpłatne. Rezerwacji wizyty może dokonać jedynie nauczyciel – opiekun grupy. Wizyta trwa około 75 minut. Ze względu na potrzeby związane z pracami GPW czas zwiedzania i jego zakres może ulec zmianie.

Więcej informacji oraz rejestracja na stronie: WWW.WIZYTYSZKOLNEGPW.PL Zapraszamy także do obejrzenia wirtualnej wizyty na GPW! [HTTPS://YOUTU.BE/SoBokH4DsoM](https://youtu.be/SoBokH4DsoM)

× CFF

ABC Ekonomii, czyli pierwsze kroki w świecie finansów

„ABC Ekonomii” to autorski projekt Fundacji Rodziny Czepczyńskich mający na celu upowszechnianie edukacji ekonomicznej dzieci: przedszkolaków (5 i 6 lat) oraz uczniów szkół podstawowych (klasy 1-3).

Program edukacyjny „ABC Ekonomii” to kompleksowy zestaw materiałów i narzędzi edukacyjnych, dostosowanych do potrzeb najmłodszych. Podstawowym elementem projektu jest książka „ABC ekonomii, czyli pierwsze kroki w świecie finansów”, składająca się z 12 rozdziałów opowiadających o przygodach Zosi i Maksa. Dzieci poznają podstawowe kwestie ze świata finansów – m.in. skąd biorą się pieniądze, dlaczego rodzice pracują, co to jest cena i reklama lub czym jest wolontariat oraz budżet domowy. Do każdego rozdziału Fundacja opracowała zestaw materiałów dla nauczycieli: scenariusze zajęć, karty pracy i infografiki. Dodatkowo nauczyciele biorący udział w projekcie mają dostęp do szkolenia online.

Projekt ABC Ekonomii jest obecny w 1885 placówkach oświatowych w Polsce oraz w 204 za granicą. Został on poddany ewaluacji oraz bardzo pozytywnie oceniony przez nauczycieli, dzieci i rodziców. Według edukatorów projekt jest kompleksowy, co znacznie minimalizuje czas potrzebny na przygotowanie lekcji. Nauczyciele mogą swobodnie decydować o sposobie realizacji projektu i wybierać zagadnienia, które odpowiadają realizowanemu programowi nauczania. Zajęcia na podstawie projektu „ABC Ekonomii” mogą być realizowane jako osobne warsztaty, ale przede

wszystkim w ramach godzin lekcyjnych, gdyż jego założenia wpisują się w podstawy nauczania.

CFF współpracuje bezpośrednio ze szkołami oraz z władzami samorządowymi wyposażając szkoły w pakiety edukacyjne „ABC Ekonomii”, na które składa się 30 książek, materiały edukacyjne oraz szkolenie dla nauczycieli.

Fundacji Rodziny Czepczyńskich realizuje także program z zakresu edukacji włączającej „ABC Empatii”.

Więcej na temat projektów można znaleźć na stronie WWW.CFF.EDU.PL. CFF zaprasza do kontaktu poprzez adres mailowy: FUNDACJA@CFF.EDU.PL.

PTE

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej (OWE)

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej to tematyczna olimpiada organizowana na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, której celem jest rozwijanie wiedzy ekonomicznej wśród młodzieży. Olimpiada skierowana jest do uczniów liceów ogólnokształcących, techników, branżowych szkół I i II stopnia w całej Polsce.

Dodatkowo, w Olimpiadzie mogą uczestniczyć uczniowie szkół podstawowych, w szczególności realizujący indywidualny program lub tok nauki, którzy są rekomendowani przez szkołę. Olimpiada stanowi istotne wsparcie w procesie edukacyjnym, a uczestnicy mają okazję pogłębiać swoje zrozumienie mechanizmów gospodarczych. Dzięki temu młodzi ludzie lepiej rozumieją zagadnienia związane z finansami osobistymi, oszczędzaniem, konsumpcją czy innymi decyzjami ekonomicznymi. W ramach Olimpiady uczniowie zdobywają wiedzę przydatną w życiu codziennym, jak i przyszłej karierze zawodowej. Laureaci i finaliści uzyskują nagrody i wyróżnienia, a ich osiągnięcia otwierają im drogę do dalszych sukcesów zarówno w kraju, jak i na arenie międzynarodowej. Wyniki ostatnich edycji pokazują, że polska młodzież zdobywa

również medale na Międzynarodowej Olimpiadzie Ekonomicznej - corocznym konkursie ekonomicznym organizowanym dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem zawodów jest stymulowanie aktywności młodych ludzi zainteresowanych ekonomią, biznesem i finansami przez twórcze rozwiązywanie problemów.

Więcej informacji na temat Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej można znaleźć na stronie internetowej [HTTPS://OWE.PTE.PL/](https://owe.pte.pl/).

× ESG – Projekt „EduSmartGrowth”

Projekt „EduSmartGrowth” to nowatorska inicjatywa stworzona przez Warszawski Instytut Bankowości, której celem jest kształtowanie świadomej i odpowiedzialnej postawy młodych ludzi wobec wyzwań współczesnego świata. Skierowany zarówno do uczniów szkół podstawowych, jak i ponadpodstawowych, projekt ma na celu ukazanie młodzieży, jak istotny jest zrównoważony rozwój oraz w jaki sposób ich codzienne wybory mogą wpłynąć na środowisko, społeczeństwo i gospodarkę. Zrównoważony rozwój, łączący w sobie aspekty ekologiczne, społeczne oraz ekonomiczne, jest dziś jednym z najważniejszych wyzwań, przed którymi staje współczesne społeczeństwo.

W dzisiejszym świecie, który charakteryzuje się szybkim postępowaniem technologicznym i gwałtownymi zmianami gospodarczymi, młodzież musi zrozumieć wzajemne zależności między różnymi dziedzinami życia. Zrównoważony rozwój to nie tylko dbałość o środowisko, ale także świadome zarządzanie zasobami, odpowiedzialność finansowa oraz promowanie równości społecznej. Projekt „EduSmartGrowth” uczy młodych ludzi, jak podejmować decyzje, które przyniosą korzyści zarówno im samym, jak i ich otoczeniu, pokazując jednocześnie, że każdy, nawet najmniejszy krok, może wywrzeć pozytywny wpływ na świat.

Cele projektu i jego znaczenie

Głównym celem projektu „EduSmartGrowth” jest edukacja młodego pokolenia w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zrównoważonych finansów. Działania te mają na celu nie tylko zwiększenie świadomości na temat wyzwań współczesnego świata, ale także praktyczne kształtowanie umiejętności, które pozwolą młodzieży na podejmowanie odpo-

wiedzialnych decyzji finansowych i społecznych. W ramach projektu organizowane są liczne inicjatywy, które mają na celu zaangażowanie uczniów na różnych etapach edukacji, w tym lekcje online, konkursy oraz materiały dydaktyczne.

Ważnym elementem projektu jest pokazanie młodzieży, jak duży wpływ na środowisko i społeczeństwo mają ich codzienne działania, szczególnie w kontekście zarządzania finansami. „EduSmartGrowth” zwraca uwagę na odpowiedzialne gospodarowanie zasobami oraz na to, jak ważne jest podejmowanie przemyślanych decyzji konsumenckich. Dzięki uczestnictwu w projekcie uczniowie dowiadują się, że ich wybory mają bezpośredni wpływ na kondycję planety, a odpowiedzialność finansowa to klucz do zrównoważonego rozwoju.

Działania dla szkół podstawowych

Dla uczniów szkół podstawowych, a szczególnie klas VI-VIII, przygotowane zostały specjalne ścieżki edukacyjne, które skupiają się na dwóch głównych aspektach: dobrych

praktykach ESG (ang. Environmental, Social, Governance) oraz finansowym aspekcie ESG. W ramach tych tematów uczniowie uczestniczą w zajęciach, które pomagają im zrozumieć, jak ważne jest dbanie o środowisko naturalne, równość społeczną oraz transparentność w zarządzaniu. Uczniowie zdobywają wiedzę na temat tego, jak w praktyce można wprowadzać te zasady w codzienne życie, począwszy od świadomych wyborów finansowych, aż po odpowiedzialne gospodarowanie zasobami naturalnymi.

Dla nauczycieli przygotowano także darmowe materiały dydaktyczne, które mogą pobrać ze strony internetowej projektu. Każdy z materiałów składa się z multimedialnej prezentacji, konspektu lekcji oraz kart pracy dla uczniów, które wspierają kreatywność oraz innowacyjne myślenie. Zajęcia w ramach „EduSmartGrowth” mają na celu rozwinięcie u uczniów umiejętności krytycznego myślenia oraz odpowiedzialności za swoje decyzje, szczególnie w kontekście finansów i ekologii. Projekt pomaga uczniom zrozumieć, że ich codzienne wybory, takie jak oszczędzanie energii, recykling czy świadome zakupy, mogą mieć realny wpływ na środowisko oraz przyszłość społeczeństwa.

Konkursy i inicjatywy dla szkół ponadpodstawowych

Dla uczniów, ze szkół ponadpodstawowych, projekt „EduSmartGrowth” oferuje jeszcze bardziej zaawansowane działania, w tym organizację konkursu grantowego „EKO-nomia rozwoju: Młodzi Liderzy Zmian”. Konkurs ten ma na celu uwrażliwienie młodzieży na potrzeby szkolnej społeczności oraz środowiska, a także pobudzenie ich do działania na rzecz lokalnych i globalnych inicjatyw. Zadaniem uczniów jest stworzenie zespołów projektowych, które będą miały za zadanie opracować i przedstawić pomysły na rozwiązanie konkretnego problemu związanego ze zrównoważonym rozwojem w ich otoczeniu.

Konkurs przebiega w dwóch etapach. W pierwszym, zespoły uczniów muszą zarejestrować swój udział, wysyłając formularz zgłoszeniowy do 20 grudnia 2024 r. Formularz jest dostępny na stronie internetowej projektu „EduSmartGrowth”. Następnie, zespoły, które zakwalifikują się do drugiego etapu, wezmą udział w finale konkursu, który odbędzie się w dniach 13-14 marca 2025 r. w Warszawie. W ramach finału zespoły zaprezentują swoje projekty, a komisja konkursowa wyłoni zwycięski zespół, który otrzyma dofinansowanie w wysokości 10 000 złotych na realizację swojego pomysłu.

Konkurs jest wyjątkową okazją dla młodzieży, aby zdobyć praktyczne umiejętności w zakresie zarządzania projektami, pracy zespołowej oraz prezentacji publicznej. Młodzi ludzie uczą się, jak przekuć swoją wiedzę teoretyczną w konkretne

działania, które mogą przynieść realne korzyści dla społeczności szkolnej i lokalnej. Konkurs wzmacnia również w nich poczucie odpowiedzialności za swoje otoczenie oraz uczy ich, jak efektywnie wdrażać zasady zrównoważonego rozwoju w życie codzienne.

Korzyści i długofalowe efekty projektu

Projekt „EduSmartGrowth” to nie tylko krótkoterminowa inicjatywa edukacyjna, ale także program, który ma na celu długofalowe budowanie odpowiedzialnych postaw wśród młodzieży. Poprzez uczestnictwo w projekcie, uczniowie zyskują wiedzę i umiejętności, które będą dla nich nieocenione w dorosłym życiu. Zrozumienie zrównoważonego rozwoju, finansów oraz odpowiedzialności społecznej przygotowuje młodych ludzi do podejmowania świadomych decyzji, zarówno na poziomie osobistym, jak i zawodowym.

„EduSmartGrowth” pokazuje, że młodzież ma realny wpływ na swoje otoczenie i może przyczynić się do pozytywnych zmian. Program daje uczniom narzędzia do tego, aby stać się aktywnymi liderami zmian, którzy będą promować zasady zrównoważonego rozwoju w swoich społecznościach. Poprzez takie inicjatywy, młodzi ludzie nie tylko zdobywają nową wiedzę, ale także rozwijają swoje umiejętności społeczne, takie jak współpraca, komunikacja oraz odpowiedzialność za podejmowane działania.

Zapraszamy młodzież oraz nauczycieli do aktywnego udziału w projekcie „EduSmartGrowth”, korzystania z dostępnych materiałów edukacyjnych oraz zaangażowania się w konkursy i inicjatywy. Śledźcie na bieżąco informacje na stronie internetowej projektu, gdzie regularnie pojawiają się nowe materiały i aktualizacje dotyczące kolejnych wydarzeń. „EduSmartGrowth” to wyjątkowa szansa na rozwój osobisty i społeczny, a także na realny wpływ na otaczający nas świat.

Więcej informacji na stronie - WWW.EDUSMARTGROWTH.PL

× 100 LAT Banku Centralnego w Polsce

Powołanie Banku Polskiego w 1924 roku było jednym z powodów ustanowienia przez Senat RP roku 2024 jako Roku Edukacji Ekonomicznej.

W 1924 roku, w ramach reform premiera Władysława Grabskiego, powołano Bank Polski. 28 kwietnia tego roku rozpoczęto wymianę marek polskich na złote w stosunku 1 800 000 marek za 1 złoty, co ustabilizowało walutę. Było to kluczowe działanie po gigantycznej inflacji, która w 1923 roku sięgała 35 000%.

Jak drzewiej bywało...

Historia polskiej bankowości centralnej sięga jednak dużo wcześniej. Król Kazimierz Wielki w latach 1365-1370 przeprowadził reformę monetarną, ujednolicając pieniądź.

Kolejną ważną postacią był Mikołaj Kopernik, który w 1528 roku przedstawił „Rozprawę o biciu monet”, gdzie opisał zjawisko inflacji jako „psucie pieniądza”. Król Stanisław August Poniatowski w latach 1765-1766 wprowadził kolejną reformę monetarną, opartą na nowym systemie, wprowadzając grzywnę kolońską.

Podczas insurekcji kościuszkowskiej w 1794 roku wprowadzono pierwsze polskie banknoty. W 1828 roku powstał Bank Polski, który działał przez prawie 60 lat jako bank emisyjny. W czasie zaborów jego działalność zakończono w 1886 roku.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku Polska przejęła Polską Krajową Kasę Pożyczkową, emitując marki polskie jako tymczasową walutę. Jednak hiperinflacja zmusiła do reform, które przeprowadził Władysław Grabski. Bank Polski wymienił marki na złote, stabilizując walutę, co przyniosło poprawę gospodarki, choć rozwój został przerwany przez II wojnę światową.

Współczesny Bank Centralny

Po wojnie, w 1945 roku, powstał Narodowy Bank Polski, który z czasem stał się monopolistą w zakresie emisji pie-

Historyczny budynek Reduty Banku Polskiego.

[HTTP://WWW.RELUTA.PL/HISTORIA-BUDYNKU](http://www.reduta.pl/historia-budynku)

niądza, kredytowania i oszczędności. W latach 1989-1995 inflacja była czterocyfrowa, a po denominacji NBP odzyskała stabilną pozycję. Nowa Konstytucja z 1997 roku zagwarantowała niezależność banku i powołała Radę Polityki Pieniężnej.

Setna rocznica bankowości centralnej łączy się także z innymi ważnymi jubileuszami. Również 100 lat temu powstał Bank Gospodarstwa Krajowego, instytucja niezwykle ważna oraz tworząca gospodarczą historię Polski.

W 2024 roku pamiętamy także o 100 rocznicy wprowadzenia polskiego złotego jako obowiązującej waluty. Rok 1924 był owocny nie tylko w wydarzeniach gospodarczych, ale i edukacyjnych. To właśnie wtedy Janusz Korczak napisał książkę „Bankructwo Małego Dżeka”, która stanowi pamiątkę tego jak dużą wagę w 20-leciu międzywojennym przywiązywano do edukacji ekonomicznej i w zakresie przedsiębiorczości. Dzisiaj pragniemy docenić i uhonorować osiągnięcia naszych przodków, czego wyrazem jest Rok Edukacji Ekonomicznej 2024 - inicjatywa 6 największych organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją finansową, która na mocy uchwały Senatu RP stała się faktem. Rok Edukacji Ekonomicznej ma za zadanie zwrócić naszą uwagę na istotność edukacji ekonomicznej i wskazać na istniejących w jej zakresie wyzwań.

ŹRÓDŁA:

Historia bankowości centralnej w Polsce NBP

[HTTPS://NBP.PL/PUBLIKACJE/DZIALALNOSC-NBP/HISTORIA-BANKOWOSCI-CENTRALNEJ-W-POLSCE/](https://nbp.pl/publikacje/dzialalnosc-nbp/historia-bankowosci-centralnej-w-polsce/)

Pieniądze władców elekcyjnych

[HTTPS://WWW.WILANOWPALAC.PL/PIENIADZE_WLADCOW_ELEKCYJNYCH_CZ_4_CZASY_STANISLAWOWSKIE.HTML](https://www.wilanowpalac.pl/pieniadze_wladcow_elekcyjnych_cz_4_czasy_stanislawowskie.html)

Rzecz o monetach

[HTTPS://MONETYHISTORYCZNE.PL/STANISLAW-AUGUSTPONIATOWSKI-A-REFORMY-PIENIADZA/](https://monetyhistoryczne.pl/stanislaw-augustponiatowski-a-reformy-pieniadza/)

Grosz krakowski Kazimierza III Wielkiego

[HTTPS://WWW.SKEF.PL/ZARYS-HISTORII-POLSKIEGO-PIENIADZA/](https://www.skef.pl/zarys-historii-polskiego-pieniadza/)

× 100 LAT Banku Gospodarstwa Krajowego

W 1928 roku prezes BGK, gen. Roman Górecki, powiedział: „Pojęcie zysku w BGK nie może być identyczne z pojęciem zysku w innej instytucji finansowej, bo BGK nie jest instytucją, która by pracowała na zysk. Zysk Banku – to postęp ogólny w życiu gospodarczym Polski”. Historia Banku Gospodarstwa Krajowego liczy 100 lat, choć jego fundamenty sięgają wcześniej.

Lwów i początki

W 1883 roku we Lwowie, pod zaborem austriackim, założono Bank Krajowy Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim (Bank Krajowy). Działał on nie dla zysku, lecz w interesie kraju.

Wojenna zawierucha

W 1915 roku powstał Galicyjski Wojenny Zakład Kredytowy, wspierający instytucje poszkodowane przez I wojnę światową. Po wojnie zmieniał nazwy, m.in. na Zakład Kredytowy dla Odbudowy, a potem Państwowy Bank Odbudowy, obejmując swoim zasięgiem całą Polskę. W 1919 roku w Krakowie powstał Galicyjski Miejski Wojenny Zakład Kredytowy, później przemianowany na Zakład Kredytowy Miast Małopolskich, który przeniósł się do Lwowa.

Powstanie Banku Gospodarstwa Krajowego

BGK powstał w wyniku połączenia Polskiego Banku Krajowego, Państwowego Banku Odbudowy i Zakładu Kredytowego Miast Małopolskich. BGK emitował listy zastawne i obligacje oraz wspierał powojenną odbudowę kraju. Polska zmagiała się z inflacją, która w 1923 roku wyniosła ponad 35 000%. BGK zaangażował się w pomoc bankom poprzez Fundusz Pomocy Instytucjom Kredytowym.

BGK był ceniony na świecie, o czym świadczy spotkanie prezesa Góreckiego z prezydentem Rooseveltem 10 maja 1933 roku, w kontekście wielkiego kryzysu wywołanego Czarnym Czwartkiem w 1929 roku.

Siedziba Galicyjskiego Wojennego Zakładu Kredytowego, w kamienicy na krakowskim Rynku

Źródło: WWW.100LAT.BGK.PL/Z-BGK-PRZEZ-DEKADY/#1915

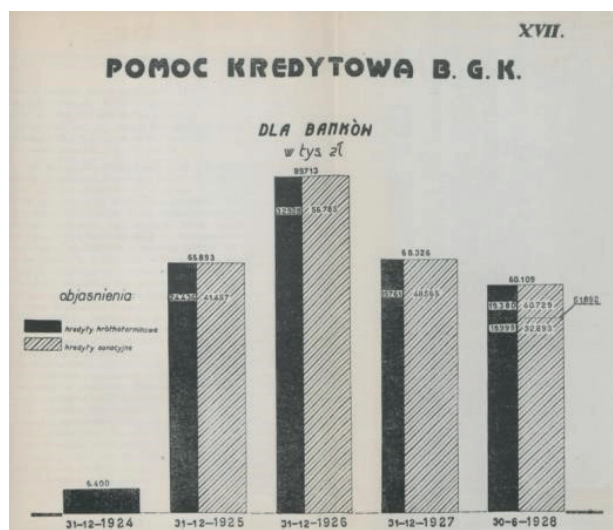
Przed wybuchem II wojny BGK zbierał fundusze na dozbrojenie armii. W 1939 roku ewakuowano pracowników BGK do Rumunii. W trakcie wojny bank działał m.in. w Londynie i Nowym Jorku, wspierając polskie instytucje na emigracji. Niemcy zarządzali BGK podczas okupacji, ale bank prowadził działalność konspiracyjną. W 1944 roku Niemcy zlikwidowali bank, lecz komunistyczne władze reaktywowały go w Lublinie.

W 1946 roku BGK został zlikwidowany przez komunistów i zastąpiony Bankiem Inwestycyjnym. Mimo to działał ograniczenie przez cały PRL.

Po odzyskaniu niepodległości gospodarczej BGK wznowił działalność, wspierając Polskę w rozwoju gospodarki rynkowej, kontynuując misję Góreckiego.

Rok Edukacji Ekonomicznej – 100 lat rozwoju

Podjmując temat 100 lat BGK należy zwrócić uwagę, że rok 2024 został uchwalony przez Senat RP Rokiem Edukacji Ekonomicznej. W roku tym obchodzimy także 100 rocznice reform przeprowadzonych przez premiera Władysława Grabskiego, powstania Banku Polskiego oraz wprowadzenia złotego jako waluty obowiązującej w Polsce. Również 100 lat temu Janusz Korczak napisał książkę „Bankructwo Małego Dżeka”, która już wtedy edukowała dzieci i młodzież w zakresie przedsiębiorczości.

Pomoc kredytowa BGK – wykres

Źródło: archiwum BGK

Źródło: [HTTPS://100LAT.BGK.PL/Z-BGK-PRZEZ-DEKADY/#2021](https://100LAT.BGK.PL/Z-BGK-PRZEZ-DEKADY/#2021)

× VIII Kongres Edukacji Finansowej I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Organizowany przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości oraz Fundację GPW Kongres Edukacji Finansowej i Przedsiębiorczości od 2017 roku jest najważniejszym miejscem międzynarodowej dyskusji, wymiany doświadczeń oraz nawiązywania współpracy w ramach działań edukacyjnych w zakresie finansów, cyberbezpieczeństwa i przedsiębiorczości.

W bieżącym roku aktywnymi uczestnikami Kongresu byli przedstawiciele instytucji publicznych, samorządów terytorialnych, sektora finansowego, organizacji pozarządowych, szkół, uczelni i mediów. W czasie debat i fireside chatów prelegenci dyskutowali na tematy związane m.in. z wpływem nauki na gospodarkę, gromadzeniem

przez młodych ludzi oszczędności na emeryturę, edukacją w cyberbezpieczeństwie, ESG czy priorytetami branży ubezpieczeniowej. Łącznie w wydarzeniu uczestniczyło ponad 700 osób, a uczestnicy bierni mogli wysłuchać ponad 20 wystąpień i paneli.

Tematyka Kongresu rokrocznie adresowana jest do osób zainteresowanych obszarami wiedzy związanymi z ekonomią, finansami, przedsiębiorczością, a także rozwojem technologii i jego wpływem na bankowość oraz edukację. Grupę docelową Kongresu stanowią również nauczyciele i uczniowie, ponieważ to właśnie do nich skierowane są ogólnopolskie lekcje online prowadzone w ramach Kongresu. W roku 2024 zostało przeprowadzonych pięć takich aktywności. Były one związane z zagadnieniami sztucznej inteligencji, oszczędzania i inwestowania oraz korzystania z usług bankowych. W lekcjach tych wzięło udział niemal 35 000 uczniów i nauczycieli.

Kongres co roku stanowi wspaniałą okazję do poszerzenia swojej wiedzy ekonomicznej i finansowej. Otwiera również ogromną przestrzeń networkingową, w ramach której można nawiązać wiele ciekawych kontaktów. Jako jedno z największych wydarzeń tego typu w Polsce, daje nieocenioną możliwość rozwoju i poszerzenia swoich kompetencji.

Do zobaczenia już w kwietniu 2025 roku na kolejnej, IX edycji Kongresu Edukacji Finansowej i Przedsiębiorczości! ×